AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 1 | PHONE PARK 6407. | WORCESTER, MASS., 3 d. Sausio (January), 1924 m. | KAINA 5 CENTAI. | Vol. X.

PASIKĖSINIMAS ANT JAPONIJOS KUNIGAIKŠČIO. PAVOJUS KILUS GAISRUI BEPROČIŲ NAMUOSE. KRIZIS LENKIJOS VALDŽIOJE.

Witos'o gabinetas rezignavo iš savo vietos. Vienas mirė ir dvidešimts pakvaišo dėl kalėdinės. Draus namų savininkams didint gyventojams nuomas. Keliaus orlaiviu prie žemgalio. Kentukėj atsibuvo kruvinos kalėdos. Laivas jurių audros sukuryje. 6 žmonės žuvo per kalėdas besilinksmindami kelionėje.

PASIKĖSINIMAS ANT JAPONIJOS KUNIGAIKŠČIO.

Tokio, Japonijoj Einant ministerių posėdin kunigaikščiui-regentui Hirohito, ties ministerio barono Goto namais į kunigaikštį iš burio praeivių paleista revolverio šuvis, kuris nekliudęs savo auką, tik ministerio Goto langą suardė. Kunigaikščio adjutantas patėmijęs gatve bėgantį 20 metų amžiaus vaikiną, apsirengusi darbiniko drabužiais, jį pasivijęs areštavo, bet dar nežinia ar tikrai jis šovė į kunigaikštį. Nuožiura puola korių socialistų centran, kuris dabar yra saugiai žandarų dabojamas.

SUDEGĖ SEPTYNIOLIKA ŽMONIŲ.

Chicago, Ill. Kalėdų naktyj užsidegė Cook apskričio pamišėlių prieglauda, kurioje buvo 3500 ligonių. Prieglauda buvo medinė, tad gaisras greitai išsiplatino visuose skyriuose. Tarpe ligonių kilo panika, o kad pagelba greitai nebuvo suteikta, tad septyniolika ligonių žuvo liepsnose. Vėliaus gelbstint nelaiminguosius, 35 lunatikai pabėgo ir klykdami žvėriškais balsais leidosi gatvėmis miesto linkon. Iš bėgančiujų policija tulus suėmė, bet dvylikos dar nesurandama ir nežinia, ar jie kur žuvo, ar pasislėpė.

LENKIJOS VALDŽIOJE KRIZIS.

Varšava, Lenkijoj. Kilus visuose Lenkijos kampuose nepasiganėdinimui Witos'o gabenetu, kurio priešakyje stovėjo ir visą politišką mašiną suko Korfanty ir Dmowski, negalėdamas perkęst priemeras Witos rezignavo iš savo vietos, o paskui jį ir visas ministerių gabinetas prezidentui įteikė savo rezignacijas. Prezidentas rezignacijas priėmė, ir priemeru pakvietė radikalų-liaudininkų vadą Thugutt (rodosi sufrancuzėjęs žydas) ir paliepė suorganizuot ministerių gabinetą. Nacionalistai ir klerikalai labai piktinasi Tuguto vietos užėmimu ir nepasitiki juom kaip ir jo busiančiu gabinetu.

VIENAS MIRĖ IR DVIDEŠIMTS PAKVAIŠO.

New York, N. Y. Kučios nakčia žmoneliai besivaišindami degtine parodė pasekmes kalėdoms padirbtos degtinės, nuo kurios vienas žmogus numirė ir dvidešimts kitų yra dabar ligonbutyje kaipo pakvaišėliai. Šie pastarieji policijos surankiota, vieni gatvėse be žado, kiti nuskurusiuose namuose. Visi jie nesukalbami ir negali nieko apie save pasakyt, todėl policijai ir jų vardai nėra žinomi. Keli iš jų turės mirt, kiti gal pasveiks, bet liksis invalidais.

LIEPIA NEMOKĖT KELIAMAS NAMŲ NUOMAS

Boston, Mass. Namus samdančiujų nuomininkų lyga išleido du viešu atsišaukimu, kurių vienu apeliuoja į namų savininkus, prašant nekelt nuomininkams nuomas, gi antru atsišaukia į nuomininkus, liepiant tiems nemokėt augštesnes nuomas per žiemos mėnesius, o jei namų savininkai nuomas didintų, ir jei lieptų iš namų išsikraustyt, liepiama nesikraustyt iki Gegužio mėnesiui, nemokant nuomos visai.

KONGRESE GINČAI UŽ PREZIDENTO TERMINĄ.

Washington, D. C. Kongrese kilo nauji ginčai už prezidento terminą, kuomet sumanyta prie konstitucijos pridėt priedą, aprubežiuojantį prezidentavimo laiką. Yra mintis aprubežiuot vienu terminu keturių metų, ir antra, šešių metų. Už keturių metų terminą stovi 206, už šešių 115. Keturi metai aiškinama, kad prezentas įpusėjęs terminą ima rupintis politikomis, kaip patekus antram terminui, nieko šaliai nedavęs, kaip buvo su velioniu Hardingu. Kiti stovi, kad per keturis metus prezidentas nesuspėja prisirengt prie veikimo, tad reikia jam duot šešis metus.

UŽMUŠYSTOMIS PAŽYMĖJO KUČIĄ IR KALĖDAS.

Hard, Ky. Čia kučia ir kalėdos likosi pažymėtos užmušystomis, kuomet šventei prisiartinus susirinko iš visų kampų darbininkai, kad miestelyje praleidus šventę. Susirinkusiji pakėlė gėrynes, kiti lošė kortomis iš pinigų, kuomet šerifas Smith su savo padėjėjais apsupo vienus, kazirnikai ir gėrovai stojo atkaklion kovon ir pradėjus šaudymus, pats šerifas, trįs jo padėjėjai ir trįs pašaliniai žmonės likosi ant vietos nušautais, o aštuoni sužeisti dabar vaitoja ligonbučiuose.

DIDELĖ AUDRA KALĖDŲ DIENOJE.

Seatle, Wash. Per kalėdas visu šiauriniu kraštu Ramiojo vandenyno siautė istorijai nežinoma audra su sniego ir lytaus dargana. Prieplaukose daugelis laivų sudaužyta, viesulos nutraukyta telefonų, telegrafų ir žiburių vielos. Prie laivų, gatvėse stulpams ir krintant žiburių vieloms žuvo dešimts žmonių, dar nežinia kiek žmonių žuvo jurėse ant plaukiančių laivais pasislėpt nuo audros prieplaukose.

"SHENANDOAH" LĖKS PRIE ŠIAURINIO ŽEMGALIO.

Washington, D. C. Kariškasis orlaivis "Shenandoah", pasekmingai išbandęs savo pirmasias keliones, gavo leidimą lėkt į Alaską ir ten apskraidžius visas prieplaukas, paskui vedamas antrojo admirolo Moffat, skris arčiau šiaurinio žemgalio. Jei atmosfera leis, galės jis pasiekt patį žemgalį, bet jei pasirodys negalimas prisiartinimas, tai nors atlankys tas vietas, kurios bus galimos pasiekt arčiausia žemgalio.

KARDINOLO ATSIŠAUKIMAS NEDAVĖ PASEKMIŲ.

Dublin, Airijoj. Kaip žinome, Airijoj daugybė žmonių sukimšta į kalėjimus nuo laiko, kada Anglija Airijai davė laisvę. Kardinolas Logue atsišaukė į valdžią, prašydamas padaryt kaliniams kalėdų dovaną, paliuosuojant visus kalinius. Bet atsišaukimas pasekmių nedavė, nes iki kalėdų paliuosuota tik 3500, gi 1866 liekasi kalėjime ir ant toliau, tarpe kitų ir republikonų šalininkas Valera. Ar jie bus kada paliuosuoti, niekas negali atspėt.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ GREIČIAUSIS LAIVAS.

Tacoma, Wash. Čia atsibuvo atvirose jurėse bandymai naujo kariško mušio laivo "Cincinnati", kurio pastatymas ėmė pusę metų. Bandymai pasirodė pasekmingi, nes per keturias valandas naujas laivas plaukė po 34.8 mazgus, arba tik 1—10mazgo lėčiau negu "Omaha", kuris per valandą plaukia 34—9 mazgo. Sulyg didumo ir paimos, "Cincinnati" yra greičiausis už visus kitus kariškus laivus Suvienytų valstijų laivyne.

GELEŽINKELIŲ DARBININKŲ BANKĄ.

New York, N. Y. Geležinkelių mašinistų unija prie trisdešimts trečios gatvės ir septinto skersgatvio atidarė savo banką "Locomotive Engeneers Trust Co.", kuri finansuos geležinkelių darbininkų reikalus. Tai yra devinta darbininkų banka visoje šalyje, ir iš eilės penkta New Yorko didmiestyje.

DAUGELIS DVASIŠKIŲ ŠVĘS SAVO SUKAKTUVES.

New York, N. Y. Šiuosę 1924 metuosę daugelis katalikų kunigijos švęs įvairias savo sukaktuves, kas katalikų bažnyčioje vadinama autojubilėjum. Autojubilistais bus: Bostono kardinolas O'Connell, Chicagos arcivyskupas Mundelein, New Yorko arcivyskupas Hayes, Oregono arcivyskupas Christie, Cincinnati arcivyskupas Moeler, St. Louis arcivyskupas Glenon, Baltimorės arcivyskupas Curley, Louisvillės vyskupas O'Danaghue, Fall Riverio vyskupas Feehan, Great Fall'o vyskupas Lenihan, Rochester'io vyskupas Hickey, Winonos vysk. Heffron, Leavenworto vysk. Ward, Clevelando vyk. Schrembs ir daugelis kitų vyskupų. Per autojubilėjaus laiką visose katalikų bažnyčiose atsibus speciališkos pamaldos, kurios prasidės Birželio mėnesyje.

NAUDOS BEVIELINĮ TELEFONĄ.

Chicago, Ill. Pastarais laikais ėmus protestonų bažnyčioms naudot bevielinį telefoną "radio" išnešiojimui bažnyčiose giedamų giesmių ir maldų į bažnyčion neinančiujų namus, dabar rengiamasi šitą telefoną sujungt su vatikanu, kad iš ten juomi butų pernešamos popiežiaus kalbos ir bažnyčių viršininkam paliepimas. Sako, kad bėgyje kelių mėnesių vatikane bus įrengta tam tikslui šio telefono stotis.

LENKIJOS LEGACIJOJ ŠINKUOTA DEGTINĖ.

Washington, D. C. Lenkijos užrubežių ministerija atsiuntė laišką Suvienytų Valstijų valstybės ministeriui Hughes, reikalaujantį padaryt kratą lenkų legacijos rusyje, idant persitikrinus, ar ten yra degtinės. Mat Varšavoje dabar gyvenantis V. Sokolowski, pirmosios Lenkijos legacijos buvęs sekretorium, įdavė savo valdžiai reikalavimą pargabent Washingtone paliktą jo degtinę, kurią ten netik pats gėręs, bet ir kitiems ją dalinęs. Sako, kad jis palikęs degtinės už kelis tukstančius doliarių. Dėl šio skandalo kongrese kilo didelis trukšmas.

KRIZIO DEBESIS JAPONIJOS VALDŽIOJE.

Tokio, Japonijoj. Po pasikėsinimui ant rgento kunigaikščio Hirohito, kaikas pradėjo kalbėt, kad pasikėsinime dalyvauja ministeris Goto, kadangi prie jo namų regentas buvo šaujamas. Užtai pats Goto ir kiti ministeriai regentui pasiulė rezignaciją. Ministerius pasekė ir žandarai su policistais, kurie įteikė prašymus paliuosuot juos iš tarnystos. Regentas visiems atsakė, kad jis rezignacijas ne prims, kol dalykai paaiškės plačiau.

DIDELIS FRANCUZŲ ORLAIVIS PAVOJUJE.

Paris, Francuzijoj. Didžiausis kariškas orlaivis "Dixmude", zepelino tipo, su 50 žmonių pasikėlė oran kad perlėkus Saharos tyrus ir po trijų valandų visose bevielinio telegrafo stotyse gauta žinia, kad pagedus mašinerijai, vėjai nunešė į jurių miglų debesius, iš kur jis negali išsigelbėt, kadangi oro spaudime jis yra perlengvas ir negali žemyn nusileist. Laivai visais sau galimais keliais leidosi jo jieškot, bet ikišiol jis niekur ne užtėmyta.

LAIVAS JURIŲ AUDROS SUKURYJE.

Yarmouth, Kanadoj. Lapkričio 14 dienoj iš Vokietijos išplaukęs laivas "Pendleton" su pervaža iš Kukshaven (Vokietijoj), laike jurių audros likosi sugadintas šalia praplaukiančio laivo, kurio vardas nesuspėta užtėmyt, ir nors tas buvo prašomas pagelbos, ne atsiliepęs nuplaukė toliau, gi sugadintasis "Pendleton" su penkiolika įgulos žmonių likosi audros blaškomas. Kapitonas užtaisęs žėglius bandė plaukt Elbos pakraštin, bet vėjas nunešė jį toliau į jures. Įgula leidosi su apsaugos diržais plaukt, ir 13 jų nežinia kur dingo. Liko tik virėjas ir antrasis mašinistas, kuriuos dabar pargabeno laivas "Odber" užbadėjusius.

ISPANIJOS KOMUNISTŲ BRUZDĖJIMAS.

Fort Venders, Franc-Ispanijos rubežius. Ispanijos miestuose prasidėjo dideli areštai komunistų, kurių daugybė jau sugaudyta ir į kalėjimus sukimšta. Mat Selvile susekta komunistų suokalbiai nužudyt dabartinį priemerą diktatorių Prima Riviera ir paskui iššaukt valstybėje revoliuciją, kad pasinaudojant sumišimais, paimt valdžią į savo rankas ir paskelbt savo valdžią. Dienomis ir naktimis dabar kratoma žmonių gyvenimai ir gaudoma kiekviena nužiurėtą ypatą. Suokalbius pradėjo slaptai [illegible] per rubežių port[illegible].

VOKIE[illegible] KA[illegible]

Berlin, [illegible] Savo laiku s[illegible] liantai: Berlyne [illegible] Vokietijos miestuose prisipirko daug namų ir kitokios nejudinamos nuosavybės, kad pasipelnius. Tuomkart valdžia išleido naują įstatymą, kuriuomi užginta svetimtaučiams Vokietijoj turėt nejudinamą nuosavybę. Tokiam įstatymui išėjus dabar svetimtaučiai namų savininkai visai nereikalauja nuomos, ir ačiu tam, svetimtaučių namuose gyvenanti nuomininkai gyvena dykai, nes nuomos nuo jų niekas ne reikalauja.

VENZELOS ATSISAKO GRĮŠT GREKIJON.

Paris, Francuzijoj. Grekijos deputatai nesulaukdami telegramais kviečiamo Venizelos grįšt Grekijon sudarymui ministerių gabineto, atsiuntė delegaciją iš aštuonių ypatų, kuri atlikus darganotą ir audruotą kelionę Mediterianiškomis jurėmis, atvyko ne atleistinai kviest jį sugrįšt, bet Venizelos nepasitiki žodžių tikrumui, ir abejodamas, kad jo Grekijoj laukia gerovė, atsisako grįšt ir prižada pagelbą tik savo patarimais. Jis mano, kad grekai nori jį parsikvietę deportuot iš valstybės rubežių.

SUKILĖLIUS LAUKIA SKAUDUS LIKIMAS.

Mexico City, Meksikoj. Lojališka ka[illegible] ruošiasi prie didžiausio mušio su sukilėlių kariumene ties Jalisko ir Lapiedad de Cabadas. Į čia atkelta visas prezidento Obregono štabas ir generališkoji stovykla, nes lojalistams pasisekus lengvai paveržt Jurecuaro, negresia pavojus. Korespondentų klausiamas prezidentas Obregon paaiškino, kad gale Sausio mėnesio visi sukilėliai bus suvaldyti ir valstybėje užstos vėl ramybė. Klausiant prezidento kas bus su suimtais sukilėliais, jis atsakė, kad laukia skaudus likimas, ir tik tiems bus susimylėjimas, kurie ne bus atsakomybėje už riaušių iššaukimą.

SAKO, KAD IR SU ŽMONĖMIS GALIMAS DAIKTAS.

Cincinnati, Ohio. Dr. Riddle, zoologistas iš Karniegi instituto, kuris per ilgus laikus jieškojo budo, kaip paukščių patinėlius pavertus patelėmis ir savo budus išbandęs ant karvelių, dabar skelbia, kad pasekmės [illegible] geriausios netik su karveliais, bet ir su vištomis, nes po kelių bandymų išėjo rezultatas, kad gaidžius galima priverst dėt kiaušinius. Bet tuomi jis dar nepasiganėdina ir sako, kad netrukęs imsis prie bandymo to paties ir ant žmonių, nes tiki, kad tas pats galima padaryt ir su žmonėmis (ir tada bus "ladies first").

SIULOMI MOKESČIAI NUO ĮEIGŲ.

Washington, D. C. Valstybės iždo ministeris Mellon galiaus kongresui pagamino projektą sumažinimui mokesčių nuo įeigų, sulyg kurio siuloma šioki mokesčiai: Nuo $4000 įeigų buvo $28, siuloma $15.75; nuo $5000 buvo $68; siuloma $38.25; nuo $6000 buvo $128, siuloma $72; nuo 7000 buvo $186; siuolma $99; nuo $8000 buvo $276; siuloma $144; nuo $9000 buvo $366; suloma 189; nuo $10,000 buvo $456; siuloma $234. Projektas kongrese bus svarstomas netrukus.

Vėliausios žinios.

Geneva. Suv. Valst. pilietis, buvęs Belgijoj ambasadorium B. Witlock, pakviestas komisijon prie sprendimo Lietuvos-Lenkijos pretensijų link Klaipėdos uosto, pakvietimą ne priėmė. Dabar pakvietimas pasiųsta C. Warren'ui buvusiam ambasadorium Japonijoj.

Tokio, Japonijos ministerių gabinetas rezignavo.

IMPERFECT IN ORIGINAL

Pirkite Laivakortes ir siųskite pinigus per musų Agenturą.

Geriausias Tarpininkas!

Norinti siust laivakortę arba važiuot į Lietuvą visada kreipkitės į musų agenturą. Važinėdamasis Lietuvoje sutaisiau geriausias sanlygas patarnaut musų keliauninkams. Musų keleiviai nežiurint iš kur važiuos ar iš Lietuvos į Ameriką, ar iš Amerikos į Lietuvą, visada yra prižiurėti ir painformuoti kuogeriausiai taip, kad savo keliones kogeriausiai atlieka.

Didžiausias Burys Važiuos Aplankyt Lietuvą Pavasaryje.

Jau turime didelį burelį Lietuvių, kurie keliaus ateinantį pavasarį aplankyt Tėvynę Lietuvą. Jeigu kas rengiatėsi ar manote leist savo šeimyną, susižinokite su mumis iš anksto, kad galėtume parupint visus patogumus iš anksto.

Susirašykite su mumis pirma laiko. Mes sutaisysime jumis labai gražią vakaciją ir busite palydėti visą kelionę. Kai išgalite, leiskite savo paaugusius vaikus pamatyt Lietuvos; neapsakomai naudinga jauniems žmonėms pažiurėt savo tėvų žemę.

Siųskite Pinigus Per Musų AGENTURĄ!!

Jeigu norite, kad greitai ir gerai nueitų pinigai, tai siųskite per musų agenturą, musų atstovybė Lietuvoje veikia greitai — išmokėjimu pinigų. Litais ir doleriais siunčiame.

Mes darome visokius dokumentus pavedimų, įgaliojimų ir pardavimų. Su visais tais reikalais kreipkitės pas mus. Visada busite užganėdinti.

M. Paltanavičia **15 Millbury Street** **Worcester, Mass.**

Žinios iš Lietuvos

Lenkinimo darbas.

Šilavas. Lenkai dvarininkai išsiprašė vyskupo leidimą įsteigt mokyklą neva lenkų vaikus mokint, tačiaus jie turėjo mintyje savo mokykloje rengt sukt Lenkijos agentų lizdą, kad visus čia gyvenančius sulenkėjus lietuvius išauklėjus Lenkijos propagandos skleidėjais. Lietuviai tai supratę, pradėjo atvirą agitaciją ir net prakalbas rengdami ragino lietuvius, sulenkėjusius lietuvius ir net tikruosius lenkus, trauktis nuo dvarponių mokyklos, ir tas davė pasekmes, nes mokyklon eina tik tikrųjų lenkomanų vaikai. Nakčia net nežinia kas pametė bombą prie lenkų mokyklos, kurios trenksmas tik langą išmušė. Dabar lenkai inkriminuoja lietuvius, vienok greičiausia bus tik pačių lenkų provokacija, kad sukėlus prieš lietuvius neapykantą ir kerštą.

Bloga vasara, negeresnė ir žiema.

Kaunas, 8 Gruodžio. Šiuosmet Lietuvoje turėjome labai šlapią ir blogą vasarą, bet turbut negeresnė bus ir žiema, kas ikišiol jau ir pasirodė. 30 Lapkričio Kaune buvo prisnigę gana daug sniego ir buvo pasidaręs geriausis rogių kelias. Gi nuo 1 Gruodžio prie geros giedros pradėjo gerokai šalt, Nemune tuojau pradėjo plaukiot ledų šmotai ir rodėsi, kad bus jau tikra žiema, bet dėja, ne ilgam. Nuo 4 Gruodžio oras staiga atidrėko ir pradėjo snigt šlapidraba, o paskui ir lyt, ir dabar sniegas jau beveik visai sutirpo ir vėl pasidarė didžiausis šlapumas, kad stačiai negalima išbrist per purvą ir vandenį.

Prikankinti begalinio šlapymečio žmonės labai nusiminę, kad nė kaip negali sulaukt geresnių orų.

Kaunietis.

Netikęs paprotis ir netikę darbai.

Gižai, Vilkaviškio apskričio. Čia ukininku apsigyveno vienas neseniai iš Amerikos parkeliavusių lietuvis, kurio vardas čia apleidžiamas. Žmogus svietur pripratęs prie gužynių su svaiginančiais gėrimais, stengėsi tuos savo papročius palaikyt ir čia, tad tankiai rengė vakaruškas. Pastaruoju laiku parsiėjo tokias vakaruškas pačiam išvaikyt; pirmiausia panaudojo kančių, paskui kirvį ir ant galo net šautuvą. Kelis skaudžiai sužeidė, tik galiaus iš Keturvalakių pašaukta policija atvažiavus viską "sutvarkė", svečius išvaikant, gi patį šeimyninką išgabenant kalėjiman į Vilkaviškį. Jo namuose dabar pelėdos dejuoja, nes langai išdaužyta ir viduje viskas suversta ir sugadinta.

Iš Lietuvos geležinkeliečių gyvenimo.

Kaunas 7—XII. Kaip kitose Lietuvos valstybinėse įstaigose taip ir geležinkelių raštinėse ikišiol buvo stačiai prisikemšę visokios rušies raštininkų-raštininkėlių. Apie tą raštinių nenormališkumą jau nuo seniai buvo daug kalbama ir rašyta laikraščiuose ir galų gale prieita prie nusistatymo, kad tas toks didelis kanceleristų skaičius reikia sumažint. Stoka litų pagreitino to nusistatymo vykdynimą ir vykdoma gana plačiu mastabu. Nuo 1 Gruodžio beveik iš visų geležinkelio kontorų jau atleista didesnė pusė tarnų, o siaurųjų geležinkelių tarnybą panaikino ir priskyrė prie plačiųjų geležinkelių. Be to dar projektuojama likviduot geležinkelių valdybos didžiają buhalteriją ir įeigų ir išlaidų kasas. Bet tų tarnybų nulėmimo klausimas dar neišrištas.

Atleistieji nuo tarnystės tarnai gauna vieno mėnesio algą pirmyn ir kalėdų švenčių dovanas—po pusę algos, bet tuos pinigus gauna ištarnavusieji daugiau 1 metų.

Geležinkelietis.

Keista ir svarbi vagystė ant Geležinkelio; pavogta 74,000 litų.

Kaunas. Pirmadienio vakare, 3 Gruodžio Pilviškių stotyje atėjus iš Kauno pasažieriniam trukiui, lydėjusieji tą trukį konduktoriai kasieriaus—išmokėtojo vagone, kuris buvo prikabintas pačiame trukio užpakalyj, iš girdo rėksmą. Atbėgus jiems prie vagono pasirodė, kad vagono durys esą užrakintos ir negalima jas atidaryt. Esant tokiems dalykams konduktoriai ir stoties žandaras atplėšė vagono duris. Pasirodė nepaprastas reginys, butent: vežusieji išmokėjimui geležinkeliečiams algas, kasierius Jaronimas Kubiliunas surištas guli be sąmonės ant grindų, o lydėjusis jį sargybinis Jonas Jurevičius stovi skarmalais pririštas už kojos prie suolo, surištomis rankomis ir pririšta galva prie vagono lango už geležinių grotų ir šaukia: "gelbėkite! apiplėšė". Piniginė uždara atidaryta, primėtyta po vagoną smulkių pinigų, išmėtyti mokamieji sąrašai ir tt.

Kasierius su sargybiniu areštuoti ir nuvežus juos į Kybartus buvo padarytas tardymas, kuriuom tokio keisto pinigų pavogimo kaltininkais įtarti jie patys, kadangi sargybinis J. buvo girtas, o kasierius K. spėjama, kad buvo užnuodytas, nes ilgai negalėjo kalbėt ir labai vėmė.

Pinigų pas kasierių buvo virš 90,000 litų, iš kurių 7,000 litų dar rasta vagone o 74,000 litų truksta. Areštuotieji kasierius su sargybiniu ketvirtadienyje 6 Gruodžio atvežta į Kauną ir pasodinti kalėjiman. Pinigų pavogime jie kolkas neprisipažįsta, sargybinis sako, kad į vagoną įėję 3 ginkluoti plėšikai ir sukomandavę "rankas augštyn", jis nusigandęs ir tuomtarpu surišę iškraustė pinigus, o kasierius sako, kad jisai nieko neatmenąs.

Geležinkelietis.

Iš Veisėjų padangės.

Veisėjai yra Seinų apskrityje, gražioje saloje, apsuptas didelio ežero, vadinamo Anča. Įvažiuot galima iš vakarų sausžemiu, iš rytų mediniu tiltu. Gyventojų Veisėjai turi 1200, didžiumoje lietuviai, yra daug ir žydų, kurie užsiima pramone. Lietuviai čia turi kooperatyvišką krautuvę, vadinamą "Vieversėlis". Jau šešti metai kaip laikosi ir neblogai verčiasi. Turi nuosavus namus, vertus 15,000 litų. Namai stovi šaunioje vietoje.

Iš pavienių, kurie verčiasi smulkiaja pramone, yra A. Kryžiokas, iš Amerikos parkeliavęs, smulkiųjų dalykų krautuvėlę, ir K. Bubnas, taipgi iš Amerikos parkeliavęs, turi traktierių. Kitos kelios parduotuvėlės smulkių daiktų yra žydų rankose.

Veisėjų miestelį puošia gana didelė ir erdva murinė bažnyčia, kokią retai kur kitur Lietuvoje užtiktum, ir senovės kunigaikščių rumai, taipgi muriniai; vieni su dviem gyvenimais, labai apleisti, nes juose niekas negyvena. Antri turi vieną gyvenimą ir netaip apleisti, nes juose dabar yra vidurinėji keturių klesų mokykla, ir treti taipgi nevisai apleisti, nes ten yra kompletiškoji pradinė mokykla su dviem mokintojais. Visi trys rumai yra apšvietos ministerijos globoje, ir galbut laikui bėgant jie bus gerai aptaisyti.

Praėjusiame pavasaryje, pasirupinus mokyklos vėdėjui P. Žydanavičiui, šalitakiai apsodinta jaunais medeliais, kas nemažai prisidėjo prie Veisėjų miesto papuošimo.

Veisėjų aplinkėje yra daug ežerų. Ežerai visi yra valdžios globoje, ir per akcionus leidžiami nuomon. Praeituose metuose akcione ežerus paėmė lietuviai; pirmiau juos išnaudodavo išimtinai žydai. Per tokius pat akcionus lietuviai paėmė nuomon ir malunus. Augštadvario maluną paėmė nuomon F. Svitra ir Pazapšių maluną Antanas Baranskas. Pirmiau šiuos malunus turėdavo tik vieni žydai.

Lietuviai pradeda pramone verstis ir kaimuose, kur kaskart vis daugiau atsiranda smulkiųjų pramonių, vedamų pačių lietuvių. Lietuviai kaimuose jau ir javus pradeda supirkinėt, pirmiau javus supirkinėjo tik vieni žydai.

A. Ivoška.

DYKAI REUMATIZMU SERGANTIEMS.

Mes turime naują metodą gydymui reumatizmo, kurią mes pasiųsime į namus kiekvieno šio laikraščio skaitytojo, kuris tik pareikalaus. Jeigu jus turit skaudėjimą jusų muskuluose arbą sąnariuose, jeigu jus kenčiat skausmą oro permainose, štai proga išbandyt naują metodą, kuri atsieina pigiai ir kuri pagelbėjo šimtams. Jeigu jusų liga yra ir chroniška ir užsisenėjusi ir jokios gyduolės jums negelbėjo, mes patariame išbandyt šią metodą, kurią mes pasiunčiam DYKAI išbandymui.

DYKAI MUSŲ LĖŠOMIS.

Mes neprašom nuo jusų jokių pinigų, tik prisiųskit savo adresą. Mes išsiųsime jums apmokėtą DYKAI IŠBANDYMUI musų metodą. Šimtams šita metoda pagelbėjo, pagelbės ji ir jums. Nepraleiskit geros progos pasinaudot. Rašykit šiandien, jeigu jus kenčiat nuo reumatizmo.

PLEASANT METHOD CO.,
Dept X2.
3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KAS SKAITO "AMERIKOS LIETUVĮ" TAS VISKĄ ŽINO.

Lietuvos sveikata.

Lietuvos Raudonas Kryžius, veikia kuodaugiau dėl Lietuvos žmonių sveikatos. Yra institucijos viena iš reikalingiausių Lietuvoje. Męs, kaipo piliečiai, turime jaustis dalininkais musų Lietuvos sveikatos ir turime nors ligonbučius. Tegul musų visi susirinkimai neapsieina be sudėjimo kokios nors aukos jų pagelbai.

Lietuvos kariumenė.

Laimingi męs, kad savo gyvenime matome Lietuvą, kilusią iš vergijos, iš seno grabo prisikėlusią. Musų sapnai liuosybės likosi realybe. Vėl matome Lietuvos kariumenę, Tėvynės musų gynėjus. Musų priderystė kiekvieną kareivį, savo giminaitį pašelpt ir pakalbint, kad turėdamas liuoso laiko mokintųsi, lavintųsi, nepamirštų purvino žemės darbo, tarnautų Tėvynei kuogeriau ir pasiliktų gerais Lietuvos piliečiais. "Amerikos Lietuvio" siunčiame 30 kopijų kas savaitė Lietuvos kariumenei, butų gerai, kad nekurios draugijos užsakytų po daugiaus.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States — $2,50
In Foreign Countries — $3,00
Single copies — 5 cents,

Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose — $2,50
Kitose valstybėse — $3,00
Pavieniai egzemplioriai — 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, ander the Act of March 3 1879.

PASITINKANT DEVYNIOLIKTUS DVIDEŠIMTS KETVIRTUS METUS.

Praleidę senuosius, pradedame naujuosius, iš eilės devynioliką šimtų dvidešimts ketvirtus metus, kaipo metus su nauju programu žmonių gyvenime. Metų pradžia paprastai visur skaitoma pradžia kiekvieno darbo, ir todėl pradžia metų pasitinkama su iškilmėmis, lyg tam, kad naujuose metuose pradėti darbai butų nešesni ir vaisingesni.

Praėjo daug metų ir musų gyvenime. Ir tarpe musų buvo daug iškilmių prie sutikimo naujų metų. Tai vis buvo papročiai , paimti nuo žmonių ir todėl beveik niekas iš musų ne pamanė kam tos iškilmės buvo reikalingos. Galiaus jau mes esame ir tikri, kad jei žmonės nieko gero neveiks, ar veikdami nesistengs savo darbą atlikt naudingu, negelbės nieko iškilmės nė trukšmingi naujų metų sutikimai. Ypatingai nieko negelbės ir nieko nereikš nė vienas žingsnis, jeigu jis bus atliktas be išrokavimo. Todėl pas mus tie senieji papročiai jau nyksta ir labai mažai kas juos atmena , prisiartinus naujiems metams.

Ar gerai, kad naujieji metai kasmet vis sutinkami šalčiau ir be įspudžių, apie tai nekalbėsime, tik atkartosime, kad trukšmai, iškilmės musų gyvenimui nieko nedavė nė vienuose naujai pradėtuose metuose, ir priminsime, kad apsistojus iškilmėms prie naujų metų sutikimo, pas mus ir viskas apsistojo, viskas skęsta gilesnėn tylumon, viskas stengsta ir viskas baigiasi. Ypatingai mums išeivijoj gyvenantiems metasi į akis musų pačių gyvenimo stengimas ir mus pačių nykimas. Nuo daug metų išeivijoj tvėrėsi ir auklėjosi tautiškas musų gyvenimas, tais laikais, kada tėvynėj siautė svetima shizmatika. Tėvynei atgijus iš po svetimos priespaudos, čia tartum į žemę viskas lenda. Senesnieji, kurie čia viską sėjo ir auklėjo, pailsę pasitraukė nuo darbo ir užleido vietas jaunesniajai kartai, su pasitikėjimu, kad ta stojus prie visos pradžios, galės lengvai varyt tolyn pradėtąjį darbą. Bet nelaimė, viskas apsisuko kiton pusėn. Jaunesnėji karta, vieton kad veikt toliau pradėtus darbus, pirmiausia pasiryžo išnaikint visą tą ką rado pradėtu. Vieton auklėt senasias organizacijas, prisitvėrė eibes naujų, su kerštu ir skaldymo tikslu. Išsiauklėjo fanatikų gaujos, kurios šiadien netik kad pačios nieko naudingo neveikia, bet išsijuosę dar naikina visa tą ką rado nuveiktų. Ir taip metai po metų musų visas užgyventas turtas jau baigiamas aikvot, tai pasisavinimais keno, tai naikinimais, nes visiems sėjant audras, kiti vaikosi vėjus, ir taip užmirštama ir apleidžiama viskas tas, kas buvo pirmiaus auklėjamu.

Suvirš pusė amžiaus lietuvių pragyventa išeivijoj, ir šiadien pradedant naujus metus matosi viskam baigiantės tam, ką jie čia užgyveno, kadangi metams paskui metus bėgant, vieton kad ką nors pridėjus, viskas trempiama, naikinama. Nors mažai užgyventa, tai vienok ir tas pats nėkuom nedidinama. Šiadien nesimato energijos kurimui jau pradėto gyvenimo, tik vieton to terliojimas viso to kas yra. Vieton veikėjų ir agitatorių savojo gyvenimo gerovei, išsiauklėjo buriai didžiaburnių, kurie viešai su purvais maišo viską, kad tik atsiekus savo karjierą. Ypatingai purvinimas didinasi kuomet užjuryje prasidėjo Lietuvos politikos. Čia rodosi vieton pagelbos ir savojo gyvenimo stiprinimui, svetimų agentų kurstomi ir apmokami agitatoriai pradėjo raustis po pamatais lietuvystės, kad viską išgriovus.

Ir tas viskas dėsis kol patys išeiviai lietuviai tunos patys nežinodami ko laukia. O laukimas ir vilties žudymas leis tik visam piktam įsigalėt. Užtai yra reikalas su šiais pradedamais metais sujust ir imtis prie veikimo su visa energija. Reikia kuomažiau rupintis politikomis užjuryje, prisimenant, kad užjurio politikavimai neduos nieko musų gyvenimui. Organizuotoji visuomenė privalo pradžioje naujų metų atskleist naujus lapus ir juose pasižymėt sau naują programą. Organizacijos privalo sujust prie energiško veikimo už lietuvystės išlaikymą, kad neleidus nė juodam nė raudonam internacionalui pasmaugt savo naudai lietuvystę, kuri čia per tą pusę amžiaus gaivinta ir ugdinta. Jaunimas, vieton šalintis nuo senesniųjų ir tvert savo atskirus abazėlius, privalo stot prie veikimo, kad išbudint susnudusius ir apatijai pasiduodančius senesniuosius veikėjus, ir sutvert harmoniją išeivijoje.Tie,kurie iki šiai dienai tik siekė prie karjieros, kad kiek laimėjus sau ypatiškos naudos, privalo mainyt savo taktą ir stot prie visuomenės darbo, kad naudą atnešus ne sau ypatišką, bet abelnai visai tautai, visuomenei. Atmint reikia, kad graibstymai tik ypatiškos naudos, su visuomenės, su tautos skriauda, yra skriauda visuomenei.

Reikalinga užmiršt praeituosius metus, kuriuose snausta ir nieko naudingo neveikta. Pradedant šiuos naujuosius metus, yra reikalinga atbust visiems ir stot prie bendro darbo, kad veikus lietuvystės išlaikymui. Kol bus praeitis atmenama ir kol bus tos pačios klaidos kartojamos, kurios papildyta senuose metuose, nesulauksime nieko naudingo. Todėl pamiršę viską kas buvo, stokime prie bendro darbo, kad šie metai butų musų tautai, musų visuomenei, našesni ir gausesni, kad baigdami šiuos metus turėtume kuom pasidžiaugt ir pasididžiuot.

Kita jau gadynė.

Pastaroje savaitėje pasirodė Lietuvos žinios, paskelbiančios, kad Kaune kariškojo muzėjaus darže tapo pastatytas paminklas musų garbingam tautos atgimimo tėvui, daktarui Jonui Basanavičiui! Tai tiesiok stebėtinas daiktas, kad lietuvių tautoje kas butų kada statęs paminklą žmogui, ir tai dar gyvam. Lietuviai buvo pratę tik kryžius ir koplyčaites pakeliais ir patvoriais visur statyt, o apie paminklus vargiai kam buvo ir suprantama, jeigu neminėt Naumiesčio aplinkės lietuvius, kurie net svetimo jungo priespaudą vilkdami ir slėpdamiesi, pastatė paminklą garbingos atminties Vincui Kudirkai. Bet jau mirusiam, kaip ir paprastai daugiausia tik mirusius pagerbiant statoma paminklai. Bet, kad kam gyvam paminklas butų kada buvęs statomas, tai lietuvių istorijoj šis atsitikimas yra pirmutinis.

Todėl ir sakome, kad Lietuvoj jau virsta kita gadynė, nes vieton statyt tik kryžius, jie imasi prie paminklų statymo tiems, kurie juos teisingai užsitarnavo. Garbingas Basanavičius tikrai yra lietuvių tautos atgimimo tėvu. Jis nuo pat savo jaunystos jautėsi lietuviu ir lietuvių tautą sergėjo kaip savo akį. Jis mokslus eidamas, turėdamas penkis tukstančius rublių, ne aikvojo juos, bet steigė pirmutinį lietuvišką laikraštį "Aušrą". Jis budamas svetimoje šalyje, gyvendamas Varnoj (Bulgarijoj), ne ištauto, bet savo raštais gaivino lietuvystę ir rinkdamas senasias liekanas, krovė kraitį atgimstančiai lietuvių tautai, ir kaip tik spauda Rusijos valdžios lietuviams tapo gražinta, jis metė savo apmokamą vietą ir grįžo Lietuvon, kad ant vietos kurus atgimimo ugnelę, ir buvo ištvermingu net iki pastarųjų dienų, ir šiadien net lenkams užgrėbus Vilnių, jis ten gyvena, kad atlaikius visas audras, su vilčia, kad Vilnius netrukęs grįš Lietuvai. Ir kaip jis ne apsiriko anais praeitais laikais, be abejonės, ne apsiriks ir dabar.

Tai garbingas lietuvis. Jį gerbia net aršiausi lietuvių priešai lenkai, ir su juom apsiena kaipo su populiariišku mokslo žmogum. Užtai jis pilnai užsitarnavęs gyvu budamas paminklą, kurį patriotiški lietuviai dabar ir pastatė.

Reikia pažymėt, kad ateityje tie patys patriotiški lietuviai atkreips atydą į nuopelnus ir kitų lietuvystės gaivintojų, ir laikui bėgant atmins, kad reikia pastatyt paminklus jau supuvusiems, ir kitiems lietuvių tautos šventiemsiems, kaip Poškai, Duonelaičiui, Daukantui, Valančiui ir kitiems. Ir, reikia tikėtis, kad laikui bėgant Lietuvos miestuose ir miesteliuose toki paminklai atsistos. Tada ir musų dailininkas Žmuidzinavičius—Žemaitis galės pasirinkt savo piešiniams kitą tėmą, ir vieton ką dabar net mažiausiame savo braižinėlyje neapsieina be kruvos keistų žemaitiškų kryžių, kur jų reikia ir kur nereikia, galės savo mintis sukt apie lietuvių tautos šventųjų paminklus.

Keistas dalykas.

Jau nuo seniau profesorius Buga Lietuvoj rengia lietuvių kalbos žodyną. Kiek seniau jis žadėjo tą žodyną parupint kelių mėnesių bėgyje, bet jau antri metai eina, ir turbut dar pusę jo neparupino. Nieko stebėtino, kad toks milžiniškas darbas reikalauja ilgo laiko. Tik stebėtina kaip profesorius Buga apsoliutiškai neturi praktikos. Teko laikraščiuose patėmyt jo atsakinėjimus klausiantiems apie laiką kada žodynas bus užbaigtas, kiek jis kainuos ir kur jis bus galimu nusipirkt. Ir pasirodo, kad profesorius pats nežino ką atsakyt į klausimus. Taip va jis ir pasako, kad nežino kaip galima bus užsisakyt žodyną, jei bent apšvietos ministerijoj... telegrafu... pasiunčiant pinigus.... Kas čia gali suprast kiek pinigų reiks ir kodėl net telegrafu reikia jį užsisakyt ministerijoj? Jeigu žodyną leidžia apšvietos ministerija, tai reikėjo ir pasakyt, kad viskas yra apšvietos ministerijos galėje ir prie tos ministerijos kreipkitės žodyno reikaluose. Arba, kam dar telegrafu? Reiktų suprast iš to, kad žodyno rengiama labai menkas egzempliorių skaitlius. Jei taip, tai labai ne išmintinga. Reikėjo leist bent, sakysime, dešimtį tukstančių egzempliorių, o tiems besibaigiant rinkt daugiau medegos ir antrą laidą leidžiant, surinktą medegą pridėt, ir tokiu budu žodyną augint dideniu su kiekviena laida, kaip kad didysis Websterio žodynas auginamas. Dabar?

Dar viena netvarka ir apšvietos ministerijoj. Štai turime jos du kataliogu ir skaitant knygų surašą, tulas randame pažymėtas "išpirktos". Reiškia, jos išsibaigusios. Kokiems galams jas reikėjo dėt kataliogan, jeigu jų negalima gaut pirkt? Reikėjo jas palikt visai neminėjus. Dabar tik klaidinama žmones, jieškančius nusipirkt sau knygelę. Negerai, negerai.

Rugštųs žodžiai.

Paprastai, kuomet žmonės tarpe savęs kalbasi apie šį ar tą, jie kalba kaip jie išmano. Kada jiems parsieina kalbėt įtariamoms ypatoms girdint, tada jie saldliežiuviauja, pataikaujant girdintiems, nusiduodant nežinėliais to ką neseniai tik tarpe savęs kalbėjo. Taip buvo ir atsibasčius Lenkijos legijoninkų generolui Halerai į Suvienytas Valstijas, Kur jis buvo sutiktas prakilniųjų žmonių, visi klojo legijoninkui pagyrų vainikus ir siuntė geriausius linkėjimus Lenkijai. Tai priimtas paprotis pas mandagius žmones. Jei tie patys žmonės butų sutikę Lietuvos kurį diplomatą ar karišką viršininką, ir tam jie butų pynę pagyrų vainikus.

Bet atsirado žmogus, kuris pasielgė kitaip atvykus Halerai į Bridgeport, Conn. Tuomi žmogum buvo augščiausio teismo naris ponas Wheeler, kuris sakydamas prakalbą svečio priėmimui suruoštame pokilyje, pasakė tam pačiam svečiui rugščius žodžius. Jis pasakė, kad jis linki, idant Lenkija išsižadėtų užgrėbimo rytinės Galicijos ir Lietuvos dalies. Tai pirmutinis iš didžiųjų žmonių, kuris drįso pasakyt teisybės rugščiuosius žodžius politiškų vagilių klapčiukui. Ir gaila, kad sufrancuzėjęs Lenkijos žydelis nesuprato pono Wheelerio rugščiųjų teisybės žodžių, tik kiek vėliaus jam kas juos išaiškino. O jeigu ant vietos jis butų juos supratęs, jis butų paraudęs iš gėdos, išsiduodamas savo atstovavimą kaimyniškųjų tautų smaugėją.

Bažnyčioj muštynės.

Buvo laikai musų išeivijos istorijoj, kuomet lietuviai katalikai bažnyčiose sukeldavo kruvinas muštynes, patiems kunigams davus priežastis, kaip kad tas atsitiko Chicagoj, Philadelphijoj ir dar vienur kitur. Kaip tas viskas užsibaigė, nėra reikalo minėt, vien prisimenant, kad tada lietuviai sekiojo lenkų pobudžius. Pirmiaus ir vėliaus negu lietuviai bažnyčiose sukeldavo kruvinas muštynes lenkai tuomi buvo labai atsižymėję, kaipo tamsesni už lietuvius. Buvo net atsitikimų kad lenkų kunigas (Bay City, Mich.) eidamas prie altoriaus laikyt mišias, išsinešė du revolveriu (1892 m.) ir tais grumojo susirinkusiems bažnyčion maldininkams. Buvo dar keistesnių ir ne įdomių atsitikimų, bet šiais laikais tokios riaušės jau kiek sumažėjo.

Užtaigi tokiais barbarizmais užsikrėtė kitataučiai, lyginai tamsus žmoneliai kaip rusai. Prieš porą savaičių iškilo kruvinos muštynės Saratave, taip vadinamoj "gyvoje bažnyčioje", kuomet kunigas, sakydamas pamokslą, vieton maldininkams duot naudingus pamokinimus, visaip darkė ir peizojo stačiatikių patriarką Tihon. Tuomi užsigavę Tihono šalininkai, pakėlė bažnyčioje trukšmą, išsitraukė kunigą audiutoriun ir sumušė iki sukruvinimui. Kunigo šalininkai pradėjo daužyt Tihono šalininkus. Bažnyčios baldai sulaužyta įrankiams muštynėse. Pašaukta policija įtužusius maldininkus suvaldyt nestengė, tad vieton muštynių išardymui ji ėmėsi "samaritoniško" darbo—sužeistuosius ir primuštuosius nešė laukan. Pasiųsta kariumenei reikalavimas atvykt muštynių išardymui, bet kareiviai pasitarę, atsisakė eit policijai pagelbon, paaiškinant, kad geriausia duot abiem pusėm išsimušt. Ir taip žmoneliai kraujų savo taškė sienas, kol galiaus "neteko energijos" ir patys liovėsi kariavę, sudraskę ir sulaužę viską bažnyčioje, ir mirtinai primušę nepraustaburnį kunigą.

Nors tiek.

Lietuvos insurgentai, dvarponių auklėtiniai ikišiol leidę melagingus paskalus apie Lietuvos valdžią ir jos siekius, ir nieko nesusilaukę, dabar pakėlė užrubežiniuose lenkų laikraščiuose naują "gwalt" nors prieš surašymą Lietuvos gyventojų. Jie dabar raudoja, kad surašytojai padarę lenkams "didelę skriaudą", nes sumažinę Lietuvos lenkų skaitlių, nes iš 7.1 padarė tik 3.18% lenkų Lietuvoje. O tai vis tas nutiko dėl neteisingų surašinėtojų, kurie nežinojo ką reiškia raidė "L." Matote, surašinėjimo blankų rubrikose buvę pažymėta ir lietuviai, ir lenkai raide "L", kas sulyg senesniųjų lenkų nusimanymų turėjo reikšt "jedno i to samo" ar lietuvis ar lenkas. Na, ir surašinėtojai lenkus kimšo rubrikon po raide "L", kaipo lietuvius, o lenkų "L" tik kai kada atsimindami apdovanojo tokiu jau mažu lenkų skaitlium, kad susidarė jų vos 3.18%.

Čia lygiai taip išėjo kaip savo laiku Vilniuje lenkams užsigeidus vyskupijos valdytojas Michalkiewicz surengė Vilniaus bažnyčiose lietuvių surašą, kuomet lietuviai reikalavo sau atskiros bažnyčios. Michalkiewicz kaip ir lenkai endekai tikėjosi surast lietuvių labai mažą skaitlių, nes tikėjosi, kad per lenkomanus vyskupus visi lietuviai jau tapo sulenkinti. Vienok mintis juos apvylė, nes lietuvių surasta šimtą kartų daugiau negu tikėjosi. Taip ir dabar čia pasirodė, kad sulenkėję lietuviai ir išmintingesni lenkai, kurie Lietuvą skaito kaipo tokia, o ne kaipo Lenkijos provincija, kaip ją skaito Lenkijos agentai provakatoriai ir, kad vieton lenkams daugintis, jie mažėja. Ir laikui bėgant Lietuvoje visi bus lietuviai. Todėl turbut dabar tie provokatoriai ir raudoja, matydami, kad lenkų skaitlius Lietuvoj netrukus susitrauks iki zero, ir tiek gaudami jie nerimsta. Ai! ta nelaiminga raidė "L"...

Moteris su vyro kaulais.

Arheologai atidengė naują "stebuklą". Kad butų aiškiau, reikia primint, kad pirmame amžiuje, kada Kristui mirus Petras mokino žmones arti Jeruzolimo, kalbėdamas kaip nereikia kraut didelius turtus, prie jo prisiartino Ananias ir paklausė, ką jis turi daryt su savo turtais. Petras jam liepė parduot ir gautus pinigus išdalint pavargėliams. Ananias išpardavė tik dalį savo turtų, likusius paslėpė ir sakėsi daugiaus neturįs. Petras gerai žinodamas jo suktybę, užkeikė Ananią, ir tas tuojaus krito negyvas. Prašalinus lavoną, atvesta jo pačią Sapphirą. Ir ta pasakė, kad daugiau turtų neturinti. Ir ją Petras užkeikė, ir ji krito negyva.

Dabar Jeruzolimo priemiestyje kasant krantą rusiui naujai rengiamo statyt namo, atkasta Sapphiros kaulai. Tyrinėjant kaulus, pasirodė, kad kaulai yra vyriški. Reiškia, moteris Sapphira turėjo vyro kaulus. Kad tai tikrai yra jos kaulai, tą paliudija prie kaulų atrasta toblyčaitė, kurioje iš rėžta jos vardas hebrų ir grekų kalbomis.

Naiviškumas.

Žmonės, kurie kalba kitaip negu yra, paprastai yra vadinami naivais. Prie tokių galima priskaityt ir tuos, kurie pastarais laikais numylėjo "jubilėjus" ir terškia kur pasisukdami tik apie jubilėjus. Tiems žmonėms visada jubilėjai, kada tik jie juos atsimena. Ir du metai, ir trįs, ir penki, ir dešimts, kada tik jie jų užsimano. Ir stebėtis reikia, kaip toks palaidumas šiadien yra toleruojamu net ir pas tuos, kurie prieš kelis metus tokius dalykus smerkdavo; ir tie pasuko paskui naiviškuosius "jubiliantus" ir kartu su jais gieda. Mat Lietuvai atgemant ten apsireiškė neseniai Valparaise anais metais gimusi atmosfera, kada buvo tveriama kas sutvertu but gali ir kas negali. Šiadien lyginai tas dedasi Lietuvoj, kur kalba, ir net tikroji prasmė ambrijama. Ten pat nulipinta ir naiviškieji "jubilėjai", kuriuos pasekė ir senieji Amerikos literatai ir kartu gieda "jubilėjų" giesmaites, net nekrupčiodami teisybės ir ne atsimindami kas yra jubilėjus. Susimildami, nekryžiavokit tikrąją prasmę ir neprasimanykite nebutus daiktus!

*

Suvienytose Valstijose 1921 metuose sunaudota laikraščiams du milijonai tonų popieros.

PO MEDŽIU.

Malonųs broliai ir sesers! Pragyvenę mes dar vienus metus, kaipo dalį savo gyvenimo, štai, susirenkame Po Medžiu pirmu kartu šiuose naujuose metuose. Nė vienas iš mųs nežinome savo ateities, nežinome kaip daug šie pradedami metai bus mums laimingi ar nelaimingi. Bet mes atmename gerai, nes iš praeities jau esame prityrę, kad metai nieko neduos, jeigu žmonės patys nepasistengs surast sau laimę ir išvengt nelaimių ir visų nepasisekimų. Kiekvieno žmogaus yra užduotis save ganyt nieku nepasitikint ir nemanant, kad kas nors kitas suteiks laimę ir šitą ar aną padarys laimingu ilgesniam ar trumpesniam laikui. Kas netaiso savo gyvenymą, tas neprivalo tikėtis, kad koks ten kaszinkeno išgalvotas diedukas ateis ir viską pataisys.

Prisiminus apie tą išgalvotą dieduką, kuriuomi tamsųs žmonės papratę metai į metus savo vaikučius ir taip dar neišlavintus, kvailint jiems pasakojant, kad kučios nakčia ateis tas diedukas ir jiems paliks dideles dovanas, reikia nors trumpai primint, kad tas yra senovės burtų palikimu, ir labai gaila, kad šių dienų žmonės, pragyvenę daug ilgųjų amžių nuo senosios gadynės, dar tos gadynės burtų prisilaiko ir šiadien. Ir vieton, kad vaikučius lavint išmintyje, aiškinant jiems teisybę, meluojama ir pasakojama nebuti dalykai! Ir jie taip kvailinami per metų eiles. Ir kvailinami nevien tamsių žmonelių bakūžėse, bet ir gražiai ir pasiturinčiai gyvenančių žmonių namuose, net ir mokyklose, kuriose tie mažiuliai mokinami išminties ir pažinimo, ir ten jie kvailinami su pagelba iš senovės užsilikusiais burtais.

Prieš savaitę laiko krikščioniškasis pasaulis šventė savo svarbią ir didelę kalėdų šventę. Nuo ne atmenamų laikų yra užsilikęs paprotis tą šventę jaust kaipo meilės šventę. O kad meilę paskleidus, žmonės laikosi papročio, sulyg kurio naikinama visi metuose užgimę nesutikimai ir neapykantos vienų su kitais. Ir todėl tai šventei prisiartinus, žmonės perkioja dovanėles ir jas dalina savo artimiems, giminėms ir pažįstamiems, kad dovanomis suminkštinus užrustintųjų širdis ir atgimdyt meilę. Taip elgiasi žmonės su dviem tikslais; vieni, laikydamėsi senojo papročio ir žinodami kalėdinių dovanų dalinimo reikšmę, gi kiti, tos reikšmės visai nežinodami, perka ir dalina tokias dovanas su išvirkščiu tikslu, tik tam, kad už duotasias gaut gausesnes. Tai yra šie pastarieji dovanas dalina tik su tikslu išnaudojimo, nežinodami ką dovanų dalinimas reiškia ir su kokiu tikslu toks paprotis surištas. Ir tokiu budu prisiartinus kalėdų šventei, žmonės praleidžia dideles sumas pinigų tik vienų dovanų perkiojimui, kad jas išdalinus kitiems ir užtai nuo kitų gavus daugiau negu davė.

Keliomis dienomis prieš kalėdas teko matyt viename New Yorko laikraštyje pažymėta, kad žmonės išpirkę tik viename New Yorko didmiestyje kalėdinių dovanų arti už tris milijonus doliarių. Kadangi tame didmiestije gyvena apie tiek pat žmonių, tad rodosi butų nedaug imant kiekvieną ten gyvenantį žmogų, nes pareitų tik po vieną doliarį kiekvienam, ir nereiktų stebėtis, kad ten kiekvienas gyventojas išleido kalėdų dovanoms po vieną doliarį. Iš kitos pusės vienok pažvelgus męs pamatysime, kad ten arti pusė gyventojų yra beturčiai, badmiriai ir nuskurėliai, kurie tokiems pirkiniams ne išleido nė vieną skatikėlį, ir tokiu budu atgal grįždami męs gauname supratimą, kad tik dalis žmonių tokią milžinišką pinigų sumą prapirko. Sulyg laikraščio apipasakojimo, ten žmonės pirko ne pigesnes dovanas vieno doliario viename ketvirtdalyje, gi likusioji dalis dovanas pirko nuo dešimts iki dvidešimts penkių doliarių vertės. Iš to męs gauname supratimą, kad tokias sumas mokanti žmonės už metinės šventės dovanas, ne meilės paskleidimui tarpe savųjų dovanas pirko, tik su tikslu už savasias gaut nuo kitų jei ne brangesnes, tai jau bent tokias pat kokias davė kitiems. Ir iš to mums aišku kaip žmonės tą seną paprotį yra pavertę tik kitų išnaudojimui.

Aebelnai įvairios rušies pirkliai ne atsigėri praėjusiomis kalėdomis. Jie džiaugėsi, kad praėjusios kalėdos jiems buvo tikras pasipinigavimo sezonas, nesulyginamai gausesnis negu kada nors buvušiose kitose kalėdose, nes žmoneliai pirko viską, kas tik buvo, ir šventei prisiartinus daug visokių niekniekių pritruko, reiškia, viskas likosi išpirkta. Žmonės godžiai pirko netik geresnius ir kam nors naudingus daiktelius, bet ir pačius niekniekius, kaip įvairios blekutės, dudelės, barškalai, blizgučiai ir kitokios rušies niekniekiai, kurie duoda vaikams neva dovanas, ir kurios pateko kelioms minutoms, nes vaikai jas greit sunaikino ar sugadino.

Tokių dovanų pirkimas yra paprastu visame pasaulyje, daugiausia miestuose, kur gyvena krikščionys. Bet ši šalis, kur męs gyvename kaipo išeiviai, šiais papročiais, kalėdinių dovanų pirkimo papročiais, daug šimtų kartų pralenkia visas žemės kamuolio kitas dalis. Čia kas metai žmonių išmetama daug milijonų doliarių. Ir todėl kalėdų laukia visi kas metai. Vieni laukia, kad ką gavus, kiti, kad už duotas dovanas gavus daugiau. O labiausia kalėdų laukia pramoninkai, kurie kugius susikrauja pinigų, gaunamų iš lengvatikių žmonelių. Labdaringiems tikslams miestuose tulos draugijos irgi surenka nemažas sumas pinigų, kad už tuos kučios vakare ar kalėdų dienoje surengus vakarienę beturčiams ir iš vargo niekad ne išbredantiems žmoneliams. Kurie aukauja šioms draugijoms, padaro mielaširdystės darbą, nes aukauja alkanų papenėjimui ir nougų pridengimui. Tokį žmonės pasielgia krikščioniškai, ir kalėdų šventę pažymi meile. Gi tie, kurie perkioja menkos vertės, arba ir visai bevertės šiokius ar toikus daiktus, tie yra tik saumyliais ir sau naudos jieškančiais žmonėmis.

Kaip musų buris praleido kalėdas, kas pirko dovanas su geruoju ar be jokio tikslo, nežinau, ir nesiteirausiu, nes viena, tai yra privatiškas kiekvieno dalykas, o antra, viestiek jau po laikui. Vienok tikiu, kad kiekvienas iš mųs burio, netik kad suteikė kam dovanėlę be tikslo, bet suteikė ir su geru tikslu. Kiek patyriau, praėjusioms kalėdoms beveik kiekvienas iš musų burio užrašė "Amerikos Lietuvį" savo giminėms, savo pažįstamiems ir draugams, vieni į Lietuvą kiti ir čia gyvenantiems. Pagirtinas tai tikslas ir darbas.

Žmogus.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Apie šilumą.

Kiekvienas gali persitikrint, kad trynimas sutveria šilumą patrinant savo ranką į savo apsivilkimą. Patrynimas uždega degtuką. Kitaip sakant, karštis galima permainyt į judėjimą, judėjimas į karštį. Mokslininkai atrado daug mokslo knygų, ir todėl jie vartoja daug prasmių išimtų iš lotynų kalbos. Masa—kiekybė, lotyniškai vadinasi moles. Iš to žodžio mokslininkai sutvėrė žodį "molekulai", kas reiškia daugumą mažų daiktų. Kada męs matome daiktus apie save, kaip namų padarai ar kitoki, besisukančius, męs vadiname tai daugybe daiktų besisukančių. Karštis, kuris susideda iš molekulų, mažų dalelių vadinasi molekulų judėjimas. Paprastų daiktų judėjimas galima paverst į molekulų judėjimą. Molekulų judėjimą galima paverst į daiktų judėjimą, arba kitaip sakant, darbą galima paverst į karštį, karštį galima paverst į darbą.

Supratimas šių dviejų dalykų yra neapsakomai naudinga. Darbas ir karštis taip skirtingi dalykai, o vienok turi giminystę savyje, nes iš darbo galima padaryt karštį, iš karščio darbą. Tuom tarpu mums nesvarbu kiek karščio męs turime ir iš kiek darbo, arba kiek darbo iš kiek karščio. Giminystę darbo ir karščio, rodosi ir pamieruot negalima. Vienok, kada męs svarstome molekulų judėjimą ir stambių daiktų judėjimą, tada atrodo, kad vienas judėjimas galima su kitu palygint, ir atrast kiek kurio judėjimo męs galime gaut iš kito judėjimo. Jeigu negalima butų pamieruot, tai išeitų taip, jog vienas judėjimas pasidaro iš nieko, o kitas pavirsta į nieką.

Klausimas, kurį męs dabar svarstome, priguli prie labai svarbios mokslo dalies vadinamos moksliškai thermodynamics, kitaip vertus, gauname karščio jiegą. Šis svarbus mokslas turi giminystę su karščiu ir jiega. Šis mokslas netik turi savo užduotį darbe įvairių mašinų, žmogaus sutvertų, bet ir ant pasaulinės mašinos, kuri palaiko musų planetas, kuri joms pradėjo eit per nepabaigtus amžius, ir suktis amžinai.

Ilgi amžiai tai patvirtino.

Mokslas, kurį ilgi amžiai patvirtino šioje gadynėje bestudijuojant karštį ir jiegą. Pirmiaus Kristaus gimimo garsųs žiniai pradėjo mąstyt apie susitaupinimą energijos. Bet patikrinimas jų pradėto mokslo atrasta teisingu tik devynioliktame šimtmetyje po Kristaus gimimo. Dabar žmonės gali pamieruot kiek karščio galima gaut iš kiek darbo ir kiek darbo galima gaut iš kiek karščio. Mokslas pasirodė taip paprastu musų kasdieniniuose dalykuose, tik pirmiaus žmonės jo suprast neįstengė.

Apie šešiasdešimts metų praėjo, kaip garsus anglų mokslininkas Joule prirodė, kaip galima išmieruot kiek galima rast darbo tam tikroje mieroje karščio, arba kiek karščio tam tikroje mieroje darbo. Šiadien paimama vienas svaras vandens, sukaitintas iki šešiasdešimts laipsnių Fahrenheit. Iki šešiasdešimts vieno laipsnio karštis duoda jiegą pakelt 778 svarus augštyje vienos pėdos, arba vieną svarą 778 pėdų augštyje.

Permaina karščio ir darbo.

Pirma tiesa tarp karščio ir jiegos yra nuolatina giminystė, taip, jog vienas galima pakeist į kitą. Antra tiesa šio mokslo parodo, kad karštis keliauja tik per tokį kuną, kuris yra žemesnėj temperatūroje. Pirma tiesa parodo, kad nors energija niekad nepražuva, vienok tik su tam tikra išlyga męs galime ją priverst prie darbo. Kartais energija gal but, bet nesunaudojama. Tas tiesa su visu karščiu, išėmus tik jo bėgiojimą į vėsesnes aplinkes. Dėl praktiško sunaudojimo energija turi but paimama. Kiekviena mašina, kuri dirba, pasidaro karšta ir savo karštį paleidžia į orą savo aplinkėse. Musų kunai, kurie yra gyvomis mašinomis, taipat žudo savo šilumą savo aplinkėse. Paprastai ir kitos energijos, kaip maistas, hemiška energija arba kuras, kurie mainosi į karštį, daug tos energijos nueina niekais, nesunaudotos. Kada pečkuris kuria pečių, norėdamas iš karščio gaut darbą, nevisą karštį pilnai permaino į darbą. Daug karščio išaikvoja, kaipo karštis, jis nieko gero neduoda, darkartais blėdį atneša. Bet dykai jis ne atsieina, reikia pirkt kuras, taigi daug pinigų ant nieko nueina su ne sunaudota energija. Pasaulis šiadien daugiausia remiasi ant pajiegos, gautos iš anglio. Žmonės sunaudojo tik dešimtą dalį energijos, kuri per amžius buvo saulės sukrauta į sluogsnius. Kitos dalys energijos eina niekais. Žmogus dar nemoka visą energiją iš anglio paverst į darbą. Daugelis žmonių dabar galvoja, kad sumainius tokią mašiną pečių, kuris padarytų galimu paverst visą karštį į darbą, arba nors pusė karščio butų galima paverst į darbą, nes dabar karščio vos viena dešimta dalis pavirsta į darbą, o kitos devynios dalys nueina niekais. Reiškia, daug kuro suvartojama bekuriant įvairius pečius, jiegos ir namų šildymo, o iš to karščio devynios dalys pranyksta ore, nepavirtę į kokį darbą. Žmogus, kuriam pasiseks tokia mašina išgalvot, kuri apsups visą karštį ir privers prie darbo, bus turtingiausis žmogus, nes jis privers dirbt tą šilumą, kuri dabar nieko nenuveikus vėjais nueina.

Iikišiol geriausia mašina, kuri sunaudoja energiją, tai yra žmogaus arba gyvulių kunai. Žmogaus kunas geriausia paverčia kurą į darbą savo raumenų susidėjimu. Bet ir daug šilumos pražudo, todėl žmonės turi daug pagalvot, kad išradus mašiną, kuri paverstų karštį į darbą keliatu nuošimčių daugiaus.

Nemuno Sunus.

Iš kur paeina parvos?

Tik neseniai ištyrimas anglio dalių ir jo sudėčių, privedė prie dasiprotėjimo iš kur paeina parvos, kuriomis męs puošiamėsi. Tulas hemikas aiškina, kad visokios parvos ir net perfumos prosenų anglių girių duodasi refinavimui ir išdirbimui, kas šiadien skaitoma mokslo dalia. Nors tai gali but abejotinu ir su tikrenybe nesutinkančiu, prisimenant, kad anglio praeitis turėjo pereit įvairius hemijos procesus, kol likosi anglių sluogsniu. Prie to dar reikia remtis faktu, kurį geologai skelbia, kad girios, kurios savo laiku pavirto į anglį, neturėjo jokių spalvuotų gėlių, kurių pavyzdžiai šiadien lyginasi spalvoms ir parvoms. Vienok žinant, kad iš anglio išsunkta derva turi savyje pastebėtinai gražias spalvas, klausimas liekasi šalia viso dalyko.

Kitaip dalykai pasirodė, ir tai dar nelabai seniai, kada prasidėjo dervos sunkimas iš anglio. Derva nuokart pasirodė kaipo niekam nenaudingas daiktas, kuomet ji išsunkta deginant anglius, kad iš jų gavus žiburiui gazą. Apart gazo gauta iš anglio kas tokio juodo, skysto ir lengvo, kuris, rodėsi, niekam jau netinka. Ir tik 1856 metuose iš anglio dervos gauta spalva, kuri pradėta pardavinėt kaipo spalva "mainveiny". Po toliasnių bandymų iš tos pačios dervos gauta gražią "kardolinę" spalvą (tamsiai raudona). Kiek vėliau gauta iš tos pačios dervos spalva mėlyna, lelijava, juoda, šafraninė ir indulinė, paskui visos kitos ir taip išsidirbo kombinacija įvairių spalvų. Tai buvo didelis triumfas hemijos istorijoj, nes galutinai persitikrinta, kad hemikas gali išgaut spalvą dirbtiniu budu kur kas geriau negu tai gali padaryt augalai. Alizarinos plotai iki to laiko buvę didžiausiais, pradėjo mažintis, nes žemę jau buvo galima panaudot kitokiems tikslams, o tokios plantacijos Indijose, kur buvo auginami indigo augalai, išdirbimui indiškos spalvos, visai panaikinta. Tai buvo didesnis stebuklas mokslo dirvoje negu kad gavimas spalvos iš bespalvio gazo, nes mokslininkai tada buvo tokios nuomonės, kąd spalva yra geriausiu ir brangiausiu daiktu pasaulyje. Mokslininkai vėliaus ištyrė sudėtį spalvos augaluose, ir paskui priėjo prie supratimo kaip spalvą išgaut iš anglio dervos.

Spalvoms ir parvoms, paeinančioms iš dervos, šiadien dar kai kas primeta netikrumą, nes tokios spalvos yra tinkamos tik tuliems dalykams, kuomet nėra tinkamos kitiems. Mat jos tinka mediniams daiktams ir tulą laiką išlaiko savo užduotį, kuomet jos netinka skalbiamiems daiktams, nes ten jos neteŋka savo išvaizdos. Gi skalbinių spalva yra išlaikanti skalbimą, bet užtai bijosi saulės. Ir vieton jų šiadien yra geresnės spalvos, paeinančios iš naturališkų šaltinių. Yra labai brangų dažai, tai yra tikrieji dažai, geresni už iš dervos gaunamus spalvuotus dažus, bet kad jie perbrangiai parsieina, todėl jie naudojama tik mažoje dalyje, ir tai tik prie bragesnių daiktų.

Gavimas spalvų ir parvų iš anglio, netaip lengvas kaip kam gali tai pasirodyt. Iš dervos gaunama tik parva, kaipo pradžia spalvoms, ir hemikai tą paskui turi išdirbt kaip reikia. Jeigu tyrinėtojas jau išnyko iš pasaulio, tai užtai turime šiadien hemikus, kurie suprasdami padėtį senujų girių, iš kurių susidarė anglis, ir hemikas šiadien žmonijai duoda daugiau negu išnykusių girių atradėjas.

Niniva tai kruvinas miestas.

Kas skaitė bent kokią šventraščio dalį, tas žino apie buvimą Ninovos. Tai buvo miestas, kuris pažymimas žemlapiuose trimis punktais, kaip Babilionas, Bagdadas, Memfis ir Troia. Tie miestai kitados gyvavo.

Ninivos tėmoje neseniai atsibuvo angliškoj akademijoje paskaita, kuri išsaukė klausytojuose didelį nusistebėjimą. Niniva, sostapilis senos Asirijos viešpatystės, buvo įsteigta legendiškojo Ninus'o, rytuose nuo Tigro upės, prieš šiadieninę Mossulu. Kur tas miestas buvo, šiadien steovi keturi, iki 20 m. augšti kapčiai: pietinis jų vadinasi Kudjunčik, pietinis Nebi Jonus, sulyg šventynės, išstatytos garbei pranašo Jonošiaus. Su Niniva yra surišti vardai trijų pranašų: Nuhum, Zephanias ir Jonaas. Pranašas Nuhum savo laiku pasakė prakalbą garsiam Ninivos miestui: "Vargas tau, kruvinas mieste!" Pranašas Zephanias pranašavo miestui nupuolimą, o pranašas Jonaas, iš miesto pabėgo.

Ninivoj likosi dalys sugriuvusių murų, kuriais buvo miestas apsuptas, arba aptvertas. Tos liekanos gerai žinomos grekams. Atstumo 30 kl. į pietus nuo Ninivos buvo kitas garsus asirų miestas, sėdyba Asirijos valdonų, Kalahi, šiadien žinomas kaipo Himrud, ir į šiaurvakarius Dur-Sarrukin, šiadien vadinamas Chorsabad. Vėliausia valdonų sėdyba buvo Assurre.

Niniva kaipo miestas buvo senas. Karaliai, kaip Asubanipal ir jo sunus Salmanassar II statė jame šventynes ir pilis, bet gražiausia gyvavo laikuose viešpatavimo Sahenribo (7 amžiuje prieš Kristų), kuris ištobulino miestą ir jame įsteigė karalių sostą Asirijos viešpatystės.

Vėliaus Asarhaddon ir jo anukas Asurbanipal paėmė

ZOFIJA SVIRPLYTĖ—RUSIJOS CARĖ KATARINA II.

Aštuonioliktame amžiuje Vaškų parapijoj, Titkonių kaimo pakrumėje gyveno Augustas Svirplys. Turėjo jis tris dukteris. Viresnėji Zofija buvo gana graži, tiesi, kaip šeiva mergina, su raudonais veido skruostais, plačiomis mėlynomis akimis, storais gelsvais plaukais, ramaus, inteligentiško budo, pilna energijos ir drąsos. Trumpai sakant, jos išorinei ir vidujinei išvaizdai nieko netruko. Mylėjo ji jaunimą ir jaunimas ją. Vestuvėse ir vakaruškose tarp jaunimo užimdavo pirmą vietą. Neturėdamas nuosavos žemės Augustas Svirplys sunkiai vertėsi. Tiesa, mokėjo keliatą amatų: sutaisydavo senus įdus, padirbdavo akėčias, arklą, uždengdavo naujus stogus ir palaikius palopindavo, o vasaros laiku apsiimdavo ganyt galvijus. Visgi galop išeidavo sulyg patarmės: "Septyni amatai—aštuntas badas". Tokiu budu negalėjo išmaitint savo šeimyną. Paaugusioms dukterims prisiėjo eit pas svetimus tarnaut.

Matome Sofiją tarnaujant už kambarinę Šiaulių parapijoj, Girkunų dvare. Sekančiais metais apsiima tarnaut Liepojuje pas turtingą vokietį, baroną Ungesterberį, prie Kanapių gatvės (Haafsstrass.). Kaipo gabi iš prigimties mergaitė, greitai išmoko vokišką kalbą, o miesto drabužiai ir avalai darė ją tikra miestelėne. Iš savo pono rekomendacijos neužilgo gauna gerą tarnybą Vokietijoj, pas Anholtzerbskį kunigaikšti Holštinijoje.

Bevaikė rusų carienė Elzbieta, norėdama Rusijos carų sostą užtikrint Romanovų dinastijai, apskelbė sosto įpėdiniu savo tolimąjį giminaitį, Holštinijos hercogą Petrą Uraha, kurs 1742 metais buvo pakviestas į Petrapilį. Prieš išvažiuojant jis aplankė savo gerą kaimyną Auholtzerbskį kunigaikštį, pas kurį pamatė gražią tarnaitę Svirplytę, kuri iš karto jam labai patiko. Kalbino ją, juokavo, šaipėsi, akimis mirksėjo.... Auštant prisipažino jai noris sekt savo dėdės Petro Didžiojo pavyzdį.

Anų laikų didžiunai, kunigaikščiai, grafai, turėjo paprotį vest tarnaites. Kuom prastesnė buvo mergaitė, tuom didesinė skaitėsi garbė ją vedusiam. Keliaudamas per Livoniją Petras Didysis apsinakvojo pas pastorių Gliuką. Jo graži jauna tarnaitė Morta krito jam į akį. Nieko nelaukdamas persikvietė ją į Petrapilį ir vedė. Savo gi žmoną Euduciją Lapuhiną ant visados uždarė Susdalio vienuolyne. Priėmusi stačiatikystą Morta gavo vardą Katrina, kurią numirdamas Petras paskyrė savo įpėdiniu. Ir taip tarnaitė Morta sėdėjo dvejis metus ant Rusijos carų sosto.

Atvykęs į Petrapilį Petro Didžiojo anukas Petras Ulrichas, kaipo sosto įpėdinis, išpildė garbės žodį, duotą Svirplytei, kurią parsikvietęs į Petrapilį vedė. Stačiatikystoje ji gavo vardą Katrina. Carienė Elzbieta jos nemėgo, laikė ją nuošoliai. Rusų istoriškas Polivanovas rašo: "Kai likimas atvedė Katriną į Elizbietos rumą, ji turėjo ten gyvent be giminių ir pažįstamų, tarp svetimų jai dvarionių. Mokinosi skaityt ir rašyt. Jos pirmu mokytoju buvo Deržavinas, kurs pradėjo jai parašyt ir atspaust vienintėlį jos veikalėlį "Apie išauklėjimą". Ivanovas rašo: "gerai išmoko rusų kalbą ir istoriją". Nors Novgorodo arcivyskupas Dimitris Siečinovas stengėsi palaikyt joje stačiatikystės dvasią, tečiaus budama Monteskje, Volterio ir kitų enciklopedistų įtekmėje tapo laisvamanė.

Mirus Elbietai 1762 m. Petras Ulrichas paveldėjo sostą. Budamas kunu ir siela tikras vokietis, jis kiek galėdamas vokietino Petrapilį. Jo kariumenė turėjo tikrą vokiečių kariumenės išvaizdą. Už tai rusų didžiunai—vielmožos jo nemėgo. Staigiai jam miręs Oranienbaume (tikriau sakant čia buvo vielmožos pasmaugtas), Potemkinas, Orlovai, Razumovskiai ir kiti didžiunai apšaukė visos Rusijos imperatore jo žmoną Katriną. Jeigu pirmųjų Lietuvos laikraščių, "Aušros", "Varpo" ir "Apžvalgos" laikuose Šiaulių gimnazijos lietuviai mokiniai gėdijosi lietuviškai viešai prabilt iš baimės, kad nebutų apšaukti "klopais", tai ką sakyt apie Svirplytę, tapusią rusų cariene? Dabar jos puikybei nebuvo ribų. Lietuvą visai užmiršo, lietuviškai kalbėt gėdijosi. Dėl Lietuvos, kuri jai viešpataujant prijungta prie Rusijos, nieko gero nepadarė, o padaryt daug galėjo.

Lenkijos žlugimas, vokiečių karės dėl Saksonijos, kuriose Rusija irgi dalyvavo, sudarė tarp tų valstybių daugybę įvairių diplomatiškų reikalų. Tuomet geležinkelių nebuvo. Kurjierai važinėdavo vieškeliais ir šunkeliais, į Berlyną ir Varšavą. Susisiekimas Petrapilio su Vokietija ir Lenkija ėjo dviem keliais, vienas per Mintaują, Šiaulius, Tilžę; antras per Šiubarką, Biržus, Vabalninką, Tiltogalį, Terezdvarį, Raguvą, Ukmergį. Iš Ukmergės viena kelio šaka vedė pro Kauną į Vokietiją, antra pro Vilnių į Varšavą. Šis kelias arba traktas yra istoriškas; šiuom keliu 12 amžiuje kryžeivių ordeno mistras Volkomas vedė iš Rygos didelę kariumenę į Lietuvą. Lietuvos kunigaikštis Rimgaudas surinkęs kariumenę apie Širvintus ir Ukmergę, ėjo sutikt ji. Tarp Tiltagalio, Palaukių ir Terezdvario įvyko atkaklus mušis (žiur. Dzieje Narodu Litewskiego. Narbut). Lietuviai sumušė kryžeivius. Jų vadas, mistras Volkomas žuvo mušyje. Užmuštieji palaidoti ant dirvono prie Tiltagalių koplyčios, netoli Lavėnos upės. Palaidoti galvomis į šiaurę, kojomis į pietus, po 8—10 vienoje vietoje, apkrauta akmenimis ir žeme užpilti. Matyt anuose laikuose toks buvo paprotys, laidot mirusius. Tokių kapų—kurkanų, apaugusių pušimis dar šiadien čia galima ne vieną surast.

Garsus Maskvos bojarinas Andriejus Kurbskis, gyvendamas Krinčine ne vieną kartą yra važinėjęs šiuom keliu į Vokietiją ir Lenkiją. Ne kitais keliais važinėjo Petras Ulrichas, Katrina II. Čia bėgo į Lenkiją Dimitras pirmas. Petro Didžiojo ir Aleksandro I kelionės yra pažymėtos Vabalninkų klebonijoje. 1812 metais francuzų generolo Udinoto kariumenė lankė Tiltagalį ir Terezdvarį. Seneliai nuo francuzų buvo išmokę po keliatą francuziškų žodžių, kaip va: L'hom, le chval, alou ir tt. Netoli Vareikių sodžiaus buvo stora pušis, ant kurios kamieno buvo išbražyti francuzų monogramai. 1917 metais vokiečiai naikindami mišką nukirto ir šią istorišką pušį. Po Tiltagaliais 1831 m. Rusijos generolas Širmintas (Šeremetjev) sumušė lenkų ir lietuvių sukilėlius. 1863 m. rusų generolas Ganeckis čia sumušęs "metežnikus" ir likučius subrukęs į Žaliają, apsinakvojo Terezdvaryje pas ukininką P. juodoje grinčioje. Reikia primint, kad 1915 m. tarp Tiltagalio ir Palaukių smarkiai grumėsi vokiečiai su rusais. Rugpjučio 2 d. Palaukių kaimas šešis kartus ėjo iš rankų į rankas. Koplyčia ir kapai smarkiai sudaužyti armotų šuviais. Tukstantis vokiečių pateko rusams į nelaisvę. Žuvo rusų pulkininkas. Žuvusieji apie 5,000 iš abiejų pusių palaidota ant Butėnų kalno.

Pravedus plentą pro Utėną ir geležinkelį pro Dinaburką ir Vilnių, ir sugriuvus tiltui per upę Lavėną po Tiltagaliu, viršminėtas ištoriškas traktas pats savimi išnyko. Skaitlingų pakelėje karčiamų griuvėsiai liudija jo buvusią seniaus vertybę.

Vesdama trukšmingą sostinės gyvenimą, apvainikuotą garbės liaurais, laimingai užbaigtų karių, išplėtusių Rusijos imperijos ribas, carienė Katrina atminė savo jaunų dienų draugę Teresę Mikoliunaitę iš Tituonių sodžiaus. Buvo tai rimta, tyki, tvirto budo sodietė mergaitė. Kadangi buvo neapsukri, tai Tituonių jaunimas praminė ją "vėpla". Carienė pakvietė ją į Petrapilį. Sostinės gyvenimas ir naujos aplinkybės nepadarė į Teresę didelių permainų. Kokia atvažiavo, tokia ir pasiliko "vėpla". Pasiulius jai priimt stačiatikystę, energiškai nusikratė. Kaipo ištikima katalikė uoliai lankė Šv. Kotrinos bažnyčią, kurią carienė pastatė prie Nevskio. Eidavo ne trotuarais, kaip visi, bet lietuviškai, vidurių Nevskio, augštai pakėlusi sijoną. Carienės tarnai sakydavo juokdamiesi, kad Teresė norinti viešai pasirodyt gautas šventėms iš carienės dovanas, pavidale apatinių drabužių.

Gražioje vietoje ant Lavėnos upės kranto Subačiaus parapijoje stovėjo Svedorų dvarininko Marikonio nedidelis dvarelis, vadinamas Šonas. Tuom vardu iki šiai dienai vadinasi upelis, įpuoląs į Lavėną. Iš kelionių į Vokietiją carienei gerai buvo žinomas Šonas, kur nekartą prisiėjo jai pernakvot. Įgijus nuo Marikonio Šoną, padovanojo "vėplai" Teresai 1777 metais. Užveizdėtoju dvaro buvo prisiųstas iš Petrapilio jaunas, status vyras, Vosilis Volkovas. Kaimynai Bigailiai norėdami įžeist Teresės garbę, kartais vadindavo Volkovą jos vyru. Teresė už ruso nenorėjo tekėt, iki mirties pasiliko ištikima katalikė. Nekurį laiką prie Teresdvario bažnyčios laikė kunigą. Pakrikštyti čia vaikai užrašyti Subačiaus bažnyčios metrikų knygose taip: "Baptisatus in Ecclesia filiali Teresdvoreus". Volkovas budamas pilnu Teresdvario šeimyninku, mėgino sekt didžponių pavyzdį. Užtvėrė jis nemažą miško sklypą, vadinamą "Pavinkšnis", augšta tvora, kur laikydavo stirnas. Sukvietęs kaimynus, ponus, kartkartėmis surengdavo ant jų medžioklę. Ištekąs iš Pavinkšnio upelis iki šiai dienai vadinasi "Žvėrinčius".

Nors Teresdvario žemė buvo gana derlinga, tačiaus Volkovas nemokėjo vest pavyzdingą ukį. Geriaus sekėsi arklių auginimas šauniose pievose pagal upę Lavenį. Nesisekimą ukyje kaltindavo Bigailiečius, kurie ištikro neretai išganydavo pievas ir laukus. Dėlto iškildavo ginčai ir bylos. Volkovas nemėgo bigailiečių, o bigailiečiai Volkovą. Vieną rytmetį pakrumėje prie upelio Šono rado Volkovą negyvą. Spėjo, kad bigailiečiai jį užmušė.

Mano senelis Antanas. P. yra matęs carienę Katriną viešint Teresdvaryje. Išvežt ją išpuolė Tiltagalių Kovaliuniokui, kuris netaip buvo išdidus dėl vežimo carienės, kiek dėl raudono diržo, kuriuom buvo pasijuosęs kaipo vežėjas. Prie Stumbriškio sutiko apie 10 vežimų grištančių iš Rygos su druska ir silkėmis; atsistojęs karietos priešakyje ir užsimiršęs ką vežąs, sušuko: "Storonis", priduręs iš priepročio žinomus "matuškos" žodžius ... Nuo carienės gavo penkis rublius dovanų užtai, kad "v poganskom krajie čisto po ruski skazal" (Kad pagonų krašte grynai rusiškai ištarė). **Uzinas.**

miestą su visais gražiais rumais. Metuose 612 prieš Kristų, miestą galutinai išnaikino medai ir babilionai, vadovaujant karvedžiui Kiaxers, karaliui Medijos. Ksenifont dar matė miesto griuvėsius. Tie griuvėsiai nyko taip lėtai ir taip viskas sunyko, kad ir ženklo neliko. Dabar mokslininkai: Rich, Botta ir Layard, po 1843 metų iš dalies atrado likučius murų Senheribo ir Asurbanipalo rumų (su garsia Sardanapalo biblioteka) ir tokiu budu nuspėjo Ninivos vietą. Kaip Ninivoj taip ir Nimrude atrasta daugelis liekanų plytose įrėžto rašto ir kitokių dalykų. Neseniai buvo atspaudinta toblyčaitė su tuom raštu, paeinančiu dar iš laikų prieš Ninivos išgriovimą. Pirmiaus primesta buvo miesto nupuolimas karalių lėbavimams, kaip kad buvo su gyventojais miesto Sibaris, kurie išnyko dėl tankių ir nepaliaujamų karių, kurios sunaikino miestą, Asurbanipala, apvaldęs miestą ir apėmęs jo valdžią, liepė jo valdonus, drauge su žmonomis prirakint prie šuns, saugojančio vartus budos, kad jie vietoj šuns sergėtų Ninivos miesto vartus. Ninivą sunaikino karės, kiek iš visokių kronikų žinios parodo.

Gėlelė.

Atsikėlus ankstų rytą
Godžiai laukiamos dienos,
Bėgo skintie žalią mirtą
Iš rytinės ukanos.
Nusiskynusi gėlelę
Bėgo pirkion tekina
Ir ištiesusi rankelę
Žodžius tarė šia tėma:
"Ši gėlelė yr' teisybės
Ir paguodos mylimos,
Ši gėlelė yr' kantrybės,
Ir skaistybės amžinos...
Tad lietuvio, dukteryte,
Siek gėlelės amžinos,
Ir jos diegą diegk, mergyte,
Skaisčioj širdyj kiekvienos...

Mariampolė, **Simonas.**
1923. VII. 30.

Nakties karalystėje.

Visur šviesu—mėnesiena,
Giria naktį, smerkia diena—nerimauja...
Balta skraiste apsigaubus,
Lyg mergaitė, lyg dievaitė prisiartin'.
Švelnus vėjas—vakarinis,
Draiko plaukus, ir krutinę jai bučiuoja.
Ji ateina vėlų metą,
Kai mėnulis švenčia šventę,
Prausdams gėles ir žolynus.
Į padanges žiuri, žvalgos...—
Karalaitės kuną vilgo tylus aidas.
Prisiskynus pluokštą rožių
Sparčiai žengia ir išnyksta mėnesienoj....

J. M—kas.

Prisiminkie.

(Skiriu **A.A. dr. V.D.**)

Prisiminkie mane bent tada,
Kaip laukuose žiedai pražydės
Prisiskinkie gėlių iš šienų nupjautų,
Ir papuoškie mano kapą tu jais.
Prisiminkie mane bent tada,
Kai parlėkus gegutė kukuos,—
Paminėkie mane, kaip dažnai aš tavęs,
Kaip tas paukštelis ilgai dejavau...
Prisiminkie mane bent tada,
Kai vėjas palaidus tau plaukus kedęs;
Tu atminkie tada,
Kai dažnai aš tau juos
Į ilgasias kasas vis rišau.
Prisiimnkie mane bent tada,
Kai ankstųjį rytą varpas skambės,
Kai saulutė tekės, nuo gėlių rasą krės—
Atmink kaip į šaltąjį kapą lydės...
Prisimink, neužmiršk,
Kai visi jau mane neminės,
Ir atbėgk tekina tu prie mano kapo basa
Ir ramiai prie manęs atsilsėk...

1923 m. **J. M—kas.**

Ruduo.

Vėjas švilpia, vėjas kaukia,
Visur nyku, nemalonu.
Lytaus bangos plaukte plaukia
Ir puikumai dingo sodnų.
Pievų gėlė jau nežydi;
Miškas tuščias jau pasliko;
Paukščių balso jau nesgirdi;
Viskas dingo ir išnyko.
Tik žilvitis prie upelio
Naktyj verkia ant bangų;
Vienas stovi šale kelio,
Kaip našlaitis be tėvų.
Vėjas švilpia, vėjas kaukia,
Visur nyku, nemalonu.
Lytaus bangos plaukte plaukia
Ir puikumai dingo sodnų.

Ukmergė, **J. Markunas.**
1923 m. 19—IX.

Rašytojas.

Jis nebuvo iš plačiapečių tvirtuolių, bet buvo gana didelis—augštas. Už jį buvo daug kartų mažesnių žmonių. Kada jis, rašytojas, galvodavo apie pasaulį, tai jis jam atrodydavo labai didelis, o jis pats jausdavosi prieš jį mažu-mažiausia dulke. Žmonių buvo daugmilijonais, o jis jausdavosi vienas, vienintėlis iš visų. Miestuose buvo daug visokių statinių, ir debesis siekiančių, ir nuo žemės paviršiaus vos-vos pakilusių, bet jo,—rašytojo, bakužė buvo atokiai nuo miesto, atokiai nuo žmonių.

Jis gyveno vienas, vienoje bakužėje, toli nuo miesto, toli nuo žmonių. Jį vadindavo rašytojum.

Jis buvo ypatingas rašytojas: vos tik švinta, jau jis eina laukais, ant kalnelio, sėda ir rašo, rašo viską. Jis nieko nemokėjo, nieko nežinojo. Jam daug nereikdavo prityrimo, kad parašyt veikalus: jis tik pažvelgdavo į augusias pušis ir rašydavo veikalų tomus. O kada pamatydavo gražią mergelę vuogaujant, tai jo veikalų tomams nebudavo galo. Rašydavo ir rašydavo, kol viskas iš galvos išeidavo.

Jo veikalų niekas nebuvo skaitęs, nors jų prirašydavo tomų tomus. Jis rašydavo viską, kas jo jauną galvą sujudindavo, nežiurėdamas ar tai reikalinga, ar ne.

Kada ateidavo jo draugai, tai jis jiems, rodydamas savo parašytuosius veikalus, aiškindavo, kad tas esąs tokios rušies, tas tokios, šis kitokios. Kiekvienam savo veikalui duodavo tokias reikšmes, kad net baisu buvo pagalvot! Išėjus draugams, jis vėl rašydavo,—kuriam tikslui, nė pats nežinojo. Užtai po kiek laiko pramanė jį "nuolatiniu rašymu".

Kada įsikalbėdavo apie žmones, tai jis sakydavo, kad reikia kelt juos į augštesnę kulturą,—juos šviest, su jais artimai bendraut,—ir kitų gėrybių jiems prikalbėdavo. Jis žinojo gerai, kaip reikia šviest žmones, bet ar darydavo taip?... Jis žinojo, kad inteligentams reikia artimai bendraut su žemesniais dvasioje, bet bendraut ir nemanydavo, nors kitiems ir labai dargi patardavo tai daryt.

Nemanykite, kad jis didžiavosi, ne. Jis tik, kaip pats aiškindavosi, nenorėjo savo skonio sugadint "barbarų" tarpe įsigyvenant. O kaip kada net dejuodavo, kad dabar nėra pasišventusių žmonių, kad niekas nesidarbuoja visuomenei...

Jis visais galais buvo rašytojas, ir ypatingas rašytojas. Jis tankiausiai rašydavo vieną ir tą pačią giesmę: kelt žmones.

Idėja svarbi, bet dar svarbiau buvo jos įvykdymas. Kelt žmones reikiant, visi žinojo, bet įvykint tai nė vienas ir nesistengė. Minčių—idėjų buvo pilnas pasaulis, bet vykintojo, iš minių mokintojų arba galingųjų nė vieno nesirado.

* * *

Koks buvo jaunystės dienose, toks tapo ir suaugęs—žildamas. Jis žinojo vieną: kelt žmones. Dabar rimtai susirupino kelt žmones. Įsteigė mokyklą, kame jaunuoliai visi galėtų sužinot savo tikslą: kelt žmones. O jų daug privažiavo mokintis: marių marės.

Bovo daug jo mokykloj mokinių, kurie žinojo svarbias tiesas, be kurių pasaulyje negalėjo but išganymo.

Mokykla buvo toli nuo miestų, nuo žmonių, nuo pasaulio. Jaunuoliai irgi buvo panašiai atskirti nuo visko. Mokykla ėjo savos keliu. žmonės gi savo.

Jie visgi nesuprato, kas ištikrųjų buvo. Jie rodosi, dirbo, dar daugiau tiesų surado, bet žmonės ėjo savo keliu, nebodami mokyklos ir jos idėjų.

Rašytojas sakydavo visiems, kad reikia darbuotis, norint, kad žmonės kiltų. Ir jis pats darbavosi, rodydamas pavyzdžius, rašydamas tomų tomus veikalų, kurių niekas nė neskaitė, niekas nė nematė.

Žmonija laukė išganymo ne iš augštybių, ne iš knygų, bet iš savo tarpo, tik iš tų, kurie nuo jų atsitolino.

Jie tai nujautė, užtai ne tik dienomis, bet ir naktimis dirbo—rašė—"žmones kėlė"... bet žmonės ėjo savo keliu.

24. IX. 1923. **Šiaurys.**

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET.

Foreign Language Information Service.

PAAIŠKINIMAS APIE VARTOJIMĄ PASPORTŲ.

Užsiregistravimas pas vietines valdžias.

Amerikiečiai, kuomet nuvyksta į svetimas šalis, turi kuogreičiausia gaut informaciją kaslink vietinės policijos užsiregistravimo, ir t.t. tiesiok nuo vietinės valdžios arba nuo arčiausio Suv. Valstijų konsulio.

Žmonės, kurie įvažiuoja į Boliviją, Finiją, Vokietiją, (ypatingai Bavariją), Vengriją, Lietuvą, Luxemburgą, Holandiją, Norvegiją, Persiją, Peru, Lenkiją, Portugaliją, Rumuniją, Straits Settlement, Šveicariją, Turkiją, ir Jugoslaviją, turi užsiregistruot pas vietinę valdžią.

Atskiri pasportai.

Žemiaus paduotos šalys reikalauja atskirų pasportų nuo ypatų suvirš paduotų metų, bet jima žmonos vardą ant vyro pasporto dėl visų šalių.

Australija nuo 16 metų (tik vyriškos gimties). Brazilija 14 m., Danija 14 m., Finija 15 m., Haiti 17 m., Perų 12 m., Lenkija 14 m., Švedija 16 m.

Įgabenimas ir išgabenimas pinigų ir brangmenų.

Suv. Valstijų piliečiai, kurie ketina keliaut į Europos šalis, turėtų pasiklaust, kuomet tik dasiekia šalį, kokios yra reguliacijos, kurios uždraudžia įgabenimą arba išgabenimą pinigų, brangmenų ir kitokių daiktų iš tos šalies.

Žmonės, kurie įleidžiami į Austriją, Čekoslovakiją, Francuziją, Vokietiją, Vengriją, Lenkiją, Rumuniją ir Jugoslaviją, kuomet tik dasiekia rubežių, turi pasakyt valdininkams kiek ir kokių pinigų ir brangių daiktų su savim turi, ir gaut paliudijimą, kuris pavelins jiems išsivežt iš tos šalies tiek pinigų ir brangių daiktų, kiek įsivežė.

Išgabenimas grekiškų pinigų uždraustas. Žmogus gali išsivešt iš Grekijos tik $130. Visi pinigai virš tos sumos bus suimti ir perduoti Grekijos viešai kasai. Apart to, Grekijos ekonomijos ministerija atydžiai prižiuri žmones ir jų daiktus, kuomet žmonės išvažiuoja iš Grekijos.

Iš Čekoslovakijos žmogus gali išsivežt nedaugiaus $50, arba $80 dėl šeimynos, be speciališko leidimo.

Žmonės, kurie apleidžia svetimas šalis, nuo kurių svetimų šalių muito valdininkai atėmė pinigus arba kitus daiktus, turėtų pareikalaut paliudijimą, kuomet galima, nes tas pagelbės, jeigu norės pinigus ar kitus daiktus atgaut. Vokietijos rubežių sargai turi įsakymus duot žmonėms tokius paliudijimus.

Doliariai, igabenti į Vengriją ir parduoti už Vengrijos pinigus, negali but atpirkti ir išvežti iš Vengrijos, bet keleiviai, kurie nespekuliuoja toje šalyje, neturės bėdos išsivežt orginališką sumą pinigų arba kiek įsigabeno su savim, jeigu gali prirodyt, jog tie pinigai nėra gauti Vengrijoj per spekuliaciją arba mainymą.

Suv. Valstijų piliečiai, įeidami į šalis arba teritorijas kur nėra Suv. Valstijų diplomatiškų arba konsulariškų valdininkų, patys ima atsakomybę ir negali tikėtis, jog gaus tokią apsaugą, kokią duoda šalys, kuriose randasi Suv. Valstijų diplomatiški ar konsulariški valdininkai.

Nieks negali įeit į Sovietų teritoriją be speciališko leidimo, gauto nuo Sovietų atstovo užjuryje. Toki leidimai kartais neduodami naturalizuotiems amerikiečiams rusų tautos, todėl, kad Rusijos įstatymas nepripažįsta naturalizavimą Suv. Valstijose ir, jog toki žmonės pasilieka Rusijos piliečiais, po Rusijos įstatymu. Išvažiavimo viza apleidžiantiems Sovietų tefitoriją, yra reikalaujama.

Suv. Valstijų piliečiai, kurie ketina važiuot į neramias dalis pasaulyje, turi pasiklaust arčiausio konsulio ar patartina ten važiuot, ar ne.

Speciališkos vizos paskirtam laikui, apsistojimo privilegijos, pervažiavimo, valdininkų paliuosavimai, ir tt.

Kadangi įvairios svetimos šalys turi speciališkas vizas ir paliuosavimus, Suv. Valstijų piliečiai gal nori žinot savo stovį ir kelionės tikslą konsuliams tų šalių, kurias ketina aplankyt, gal vizos nebus reikalingos jiems ypatinguose atsitikimuose. Prieš apleidžiant konsuliatą, Suv. Valst. pilietis turėtų atsargiai peržiurėt vizą, pridėtą prie pasporto, perskaityt, ar tinkama ji jo reikalavimams.

Suv. Valstijų valdžia nereikalauja vizų nuo žmonių, kurie apsistoja Suv. Valstijose, kuomet jų laivas apsistojęs jų uoste, ir valdžia išduoda perkeliavimo certifikatus už vieną doliarį ypatoms, kurios tik pervažiuoja per Suv. Valstijas kitur. Sulyg šios valdžios regulacijos, Suv. Valst. vizos duodamos dykai valdininkams svetimų valdžių ir nariams jų šeimynų, kurie su jais keliauja. Valdžia prašo tokį pat pasielgimą nuo svetimų valdžių ir kaikurios sutinka su tuom.

Svetimų šalių vizos ir kitos regulacijos.

Turėtų but suprantama, jog svetimų valdžių vizų regulacijas prižiuri tų šalių atstovai. Dapartamentas neužsiima išgavimu vizų iš svetimų šalių atstovų.

Vizos nereikalaujamos.

Suv. Valstijų pilietis, įeidamas į Belgiją arba Šveicariją, turi turėt papsportą, bet viza nereikalinga, tik jeigu jis ketina apsistot Belgijoj ant trijų arba daugiaus mėnesių, ir jeigu jieško darbo Šveicarijoj.

Danzigas ir Salvador nereikalauja vizų.

Holandijos vizą nereikalauja nuo žmonių, kurie keliauja ant žemės ar ant vandenio per Holandiją. Bet įleistu į Holandiją reikia parodyt vizą tos šalies į kurią važiuoja. Toki žmonės gali apsistot Holandijoj per aštuonias dienas. Jeigu apsistotų ilgiaus, bus laikomi kaipo žmonės, kurių raštai netvarkoj ir kuriems gali but liepta apleist šalį. Žmonės, kurie tik perkeliauja per Holandiją į savo šalį, arba į šalį, į kurią įleidžiami be vizos, bus įleisti į Holandiją be jokios vizos.

Tolesnės regulacijos speciališkai svetimų šalių.

Argentina: Teismiškas arba policijos certifikatas, kuris parodo gerą pasielgimą ir parodo, jog aplikantas nebuvo baustas dėl jokių prasižengimų prieš sociališką tvarką bėgyje 5 metų prieš prašymą vizos, ir medikališkas certifikatas kaslink sveikatos ir pilno proto, turi but paduotas su vizos prašymu.

Belgija: Žmonės, kurie nori įeit į Katanga, Belgijos Kongo, turi turėt ar kontraktą tarnystos toje teritorijoje ant nemažiaus taip trijų mėnesių su gera pramonės firma, arba 1500 frankų ir medikališką certifikatą, kuris parodo paliuosavimą nuo džiovos.

Bolivia: Žmonės, kurie ketina aplankyt Boliviją, turi teismišką arba policijos certifikatą kaslink gero pasielgimo ir atlikimo garbingos profesijos, ir medikališką certifikatą, kuris yra paliuosavimu nuo limpančios ligos.

(Bus daugiau)

—o—

Ketvirtas pasaulio stebuklas.

Sudegus tai šventynei, 350 m. prieš Kristų, Efezoj pradėta statyt naują Dianai šventynę, ir ši tapo paskaityta pasaulio stebuklu. Kada 334 m. į Efezą atvyko Aleksandra, jis pasižadėjo užbaigt ir išpuošt šventynę, jei bus jam leista ją pašvęst savo vardu. Efezos gyventojai tuomi pradėjo rupintis, nes nenorėjo, kad tokią šventenybę paliestų svetimtautis, macedonas, ir bijojo, kad atsakymu jam pasisiulymą, neužsitrauktų kerštą galingo viešpaties. Galiaus betgi pasidrasinę, padėkavojo jam už pasisiulymą, ir paaiškino jam, kad nelaikosi papročių "vienas dievas stato šventynę kitam dievui".

Netrukus užbaigta statyt šventynę ir be Aleksandro pagelbos, kuri likosi aruodu didelių dovanų ir aukų. Artistai patogiausius savo išdirbinius krovė pas Dianos kojas. Tokiu budu šventynė virto didžiausiu muzėjum, kurį istorija pamini.

Šventynė labai greitai lobo, ir kada pasiekė didžiausius turtus, suaukauti pinigai apversta priemonėms, kurios dar daugiau dovanas ir aukas duodančius prie savęs patraukė. Šventynės užveizdos skolino pinigus, pirko žemę, rengė kasyklas, siuntė su gėrybėmis laivus jurėmis, ir laivai pargabendavo kitokias gėrybes. Šventynė pasidarė apgynėja visų persižengusių tiesas, nes toki prasižengėliai čia atvykę, valdžios turėjo but paliekami ramybėje taip ilgai, kaip ilgai jie pasiliko ant žemės, šventynei priklausančios. Tokiu budu dievė Diana buvo skaitoma prasižengėlių ir valdžios persekiojamų globėja.

Metuose 262 po Kristui gotai apgulė Efezą, sugriovė miestą ir sudegino garsiąją Dienos šventynę. Likosi tik kelios koliumnos, kurios vėliaus sunaudota statant Mahometui bažnyčią Konstantinopolyje, prie krikščionių šventos Zofijos bažnyčios.

Paminklas Halikarnase.

Penktas senojo pasaulio stebuklas buvo tai paminklas (mauzoleum) Halikarnase, Karijoj, pastatytas 350 m. prieš Kristų, kuris tapo sugriautas 1402 m. po Kristaus gimimui.

Karijoj buvo paprotis karaliams vest pačiomis savo seseris. Tokioj poroj buvo Mauzolius su savo sesere Artimiza, kurie viešpatavo Karijoj nuo 377 m. Jų viešpatavimo metais Karijos gyventojai džiaugėsi savo gerove. Kada Mauzolius numirė, gailėdamosi jo žmona sesuo Artimiza pasiryžo pastatlt jam dalių paminklą. Po dviejų metų numirė ir pati Artimiza, kurią palaidota greta jos vyro Mauzoliaus. Jau pirmiaus pradėtas paminklas buvo statomas toliaus, visą planą vedant prakilniausiems arhitektams ir skulptoriams. Prie paminklo buvo pastova, ant kurios padėtā ridvanas, o tame Mauzoliaus ir Artimizos stovylos.

Apie 1402 m. ištiko smarkus žemės drebėjimas, dėl kurio ridvanas nugriuvo. Metuose 1402 šv. Jono vyčiai iš Jaruzolimo užėmę Halikarnas, suardė paminklą ir iš jo akmenis suėmę, sunaudojo juos prie statymo šv. Petro citadelės. Iš garsaus paminklo, kuris buvo gavęs vardą penktojo stebuklo, nieko neliko, tik Mauzoliaus vardas, kuris svarbos turėjo tiek, kiek ir jo paminklas.

Garsus stabas.

Šeštu senojo pasaulio stebuklu buvo roduiškas stabas, padirbtas 280 m. prieš Kristų, ir parduotas ginklų nukalimui 653 m. Kristui gimus.

Kada Macedonijos karalius Demitrijus kariavo su Egiptų, maža valstybėlė, apimanti salą Rodus, nuėjo Egiptui talkon. Demitrijus to ne užmiršo, ir apsiginklavęs metalinėmis mašinomis nuėjo atkeršyt. Laikė apgulęs salos sostinę per 12 mėnesių, bet ją ne įveikė ir galiaus pasitraukė, paliekant visas apgulimo mašinas, kurios pergalės nesuteikė.

Kad apvainikuot atsilaikymą prieš rustų Demitrijų, surinkta jo visos paliktos mašinos, sutarpinta jos ir iš gauto metalo nulieta stabas, kuris pašvęsta dievaičio Apolino garbei, kaipo dievui, ginančiam miestą. Prie dirbimo šio stabo per 6 metus trusėsi Čare, ir iki pusei darbą atlikęs, apsižiurėjo, kad išleido visus pinigus, kuriuos buvo paskyręs tam tikslui. Susirupinęs savo nepasisekimu, padarė sau galą. Stabą užbaigė kitas skulptorius Lahes.

Po 50 metų ištiko žemės drebėjimas, kuris stabą nupurtė nuo pastovo, pakelt jį nebuvo kam, nes Rodus salos valdžia draudė, o priešintis nebuvo drasaus žmogaus. Metuose 656 po Kristaus gimimui, caracenai pamušė Rodus ir užėmę miestą, stabą pardavė metalo pirkliams, kurie jį sudaužę išsigabeno ant 900 kupranugarių, ir paskui sudirbo į ginklus.

Aleksandrijos bokštas.

Septintuoju pasaulio stebuklu buvo Aleksandrijos bokštas, ar teisingiau sakant, jurių žibintuvas, pastatytas Farose, tarp 285 ir 247 m. prieš Kristų. Tą bokštą pastatė Ptolomeus Filedelfus. Stovėjo jis iki 1375 m., kuomet sugriuvo nuo žemės drebėjimo.

Šis bokštas susidėjo iš kelių sekcijų, sustatytų vienų ant kitų, taip, kad viršutinė vis buvo mažesnė už apatinę, ant kurios stovėjo. Tai buvo tais laikais augščiausis bokštas visame pasaulyje, nes turėjo apie 600 pėdų, o pačiame viršuje buvo gaubtas zerkolas, kuriame buvo galima matyt plaukiančius jurėmis laivus, tokioje tolumoje, kokioje akimis užtėmyt nebuvo galima. Pačioje viršunėje buvo žiburys, apšviečiantis jures per keliatą mylių.

Kada 610 m. arabai užėmė Aleksandriją, ir nors vis žiburį žibino bokšto viršunėje, tas vienok grekams nepatiko, ir nuo laiko, kada jų miestas teko arabams, nenorėjo rupintis jurininkais, atvykusiais Aleksandrijon.

Keliems metams praslinkus, vienas grekas dvaronis nuvyko Aleksandrijon pas arabų kalifą ir jį apdovanojęs pasisakė noris priimt muzulmonų tikybą. Įgijęs arabų įtekmę jis pasakė, kad po bokštu yra paslėpti dideli turtai. Kalifas prisakė bokštą nuardyt, kad galėjus kast žemę jieškant paslėpto turto. Į pusę nuardžius, kalifas suprato esąs apviltu, nes pasirodė, kad grekai nenori, idant arabai naudotųsi jų pastatytu bokštu. Grekų dvaronis pabėgo.

Ant pusės nugriauto bokšto 87 m. Kalifas liepė subudavot sklindynę, iš kurios muezinas galėtų tikinčiuosius šaukt prie maldos. Iškilus viesula sklindynę nuvertė į jures. Metuose 955 smarkus žemės drebėjimas nugriovė jo pusę likusios dalies. Metuose 1182 ant likusios jo dalies pastatyta muzulmonų (mahometonų) bažnyčia. Po 200 metų ištiko vėl žemės drebėjimas Aleksandrijoj, kuris bokšto likusią dalį galutinai sunaikino.

Toks tai buvo septinto ir paskutinio stebuklo galas.

Į LIETUVĄ ANT DIDŽIAUSIO IR GREIČIAUSIO LAIVO PASAULY PER SOUTHAMPTON'Ą IR BREMEN'Ą.

Kada važiuosit į savo tėvynę šią žiemą, parengkite jusų kelionę ant vieno iš didelių Suvienytų Valstijų Linijų laivų. Keliaukite ant tvirčiausio ir greičiausio jurų Milžino — S. S. LEVIATHAN — didžiausias ir puikiausias laivas pasauly ir jus gausit linksmumą, kurio niekados neužmiršite.

Suvienytų Valstijų Valdžios Laivai siulo jums greitą ir smagią kelionę. Dideli kambariai, visokios rušies patogumai, atskirti kambariai poroms ir šeimynoms, dideli pasivaikščiojimui dėneiai, rukymui kambariai, socialės salės, daug įvairių ir geriausių valgių padaromų patyrusių virėjų, tarnų mandagus patarnavimas ir po globa Suvienytų Valstijų Valdžios per visą kelionę.

Rašykite del aprašomos knygutės, atspausdintos jusų kalba ir kitų informacijų į:

UNITED STATES LINES,
75 STATE STREET, BOSTON, MASS.
LOKALIAI AGENTAI VISUOSE MIESTUOSE.
Valdantieji Operatoriai del
UNITED STATES SHIPPING BOARD

NENUSIGĄSKIT— JIS TIK IEŠKO BAMBINO

Kaina 35c. aptiekose

Jis žino kur motina laiko Bambino—ir jis žino, kad jis jo nori. Kudikiui Bambino reiškia tiek, kiek išėmimas iš šėpos skanios vaisių košės.

BAMBINO
Įreg. U. S. V. Pat. Biure.

yra nepavojingas—pasekmingas—saldaus skonio vidurių paliuosuotojas.

Kudikiai mėgsta jį. Jie net prašo daugiaus.

Jei jusų kudikis neramus, turi aptrauktą liežuvį, negali ramiai miegoti, labai verkia tarsi skausmų kankinanmas, tat išvalykite jo sistemą su lengvu vidurių paliuosuotoju, tokiu kaip Bambino. Jis jį ims su noru ir daug geriau jausis nuo jo. Į kelias valandas nemalonųs simptomai turės pranykti.

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th Street, BROOKLYN, N.Y.

SUGRĄŽINKIT LINKSMAS DIENAS!

SUGRĄŽINK ATGAL DRAUGIŠKUMĄ, MEILĘ, DAINAS,

MUZIKĄ IR ŠOKIUS, TŲ LINKSMŲ DIENŲ, KURIOS JAU PRAĖJO...

Įsigyk GRAFONOLĄ, kuris palinksmins jusų namus. Lietuviški Rekordai, padaryti Lietuviškų artistų: dainos, monologai ir muzika.

Musų krautuvėje randasi didelis pasirinkimas REKORDŲ ir mašinų. Iš kitų vietų lietuviai norinti įsigyti Grafonolą, rašykite mums, reikalaukite katalogo, pridėjus savo adresą, rekordų sąrašą arba lietuviškų rekordų katalogo, ir už 2c. stampą, adresuojant:

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., - Worcester, Mass.

LAIKAS PRISIRUOŠT ŽIEMAI!!

Parėjo naujų sampelių audeklo dėl žieminių overkočių ir siutų. Ateikite pasirinkt jų SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakare

Vincas Intas & Son
15 Millbury st., Worcester, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.
KURIOS TURTAS ARTI $500,000,00
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15
SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

POMIRTINIAI SKYRIAI—$150, 300, 600, IR 1000.
PAŠALPINIAI SKYRIAI—$6.00, 9.00 IR 12.00
Į SAVAITĘ.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Alliance of America,
307 WEST 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

JONAS CIVINSKAS

Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į kitus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip:

340 HARDING ST., WORCESTER, MASS.
Telephone Park 4156

J. B. Smelstorius.

KRYŽEIVIS.

(Tąsa)

Butėnas:
Ah! kasgi nenori valandoj mirimo
Paskutinį kartą, kol dar akys mato,
Atsižvelgt į tatai, į ką savo sielą,
Džiaugsmus ir svajonę gyvendams sudėjo?

Tverijonas (smarkiai įbėgęs, sujudintas):
Butėnai, tu šičia!? Eik, žiurėk, kas daros!
Sugrižę kryžeiviai apsupo kai maras!
Tavęs nesulaukiant gint pilį pradėjom,
Nors kraujo musiškiai nė viens negailėjo
Ir čiurkšle jį pylė į nasrus siaubuno,
Jis ryja, kas liko, į pilį suvarė!
Kruvomis lavonų męs vartus uždarėm,
Bet priešas gi kalnu sukrautu iš kunų,
Jau perlipt bando augštas pilies sienas!
Butėno, Butėno! Kur yra Butėnas?!—
Musiškiai tik šaukia. Privalai skubėt,
Kad neleist betvarkei musiškiuose įvykt;
Tu viens turi galią, kad jei ką atlikt
Įsakai, tau niekas prieštaraut nedrįsta.

Grasminė:
Ir kam dar mums gintis, jei vilties laimėt
Mums jau neliko?

Tverijonas:
Jei jums jau nerupi tie, kas tenai miršta,
Gelbėkit nors save, nes per musų kunus
Pilin įsiveržę jie pulsis į rumus...
(išbėga).

Grasminė (besirengiančiam pasekt Butėnui):
Pirm negu išeisi, dar leisk man pajaust
Tavo akių žvilgsnio spindulių šiltumą.

(Butėnui jausmingai į ją pažvelgus):
O jausme, kurs verti iš laimės nuraust
Net jaučiantį myrio dvelkimo šaltumą,
Kaip tave išreikšt!... Tenai kur saulutė
Nenuteka niekad......
(svarstosi, puolasi prie Butėno ir įsičiulpia
į jo lupas; atšokdama):
Ah, sudie, meiluti!

Butėnas (užsimastęs):
Atgaivini širdį!... Dar trokštu gyvent....

Grasminė:
Eik, eik, mylimasis! Turim pasistengt
Duris savo kapo paskui save trenkt,
Kad mųs išėjimas pasiliktų aidingu!
O aš tuotarpu dar einu prirengt
Mudvieju kelionei du žirgu liepsningu.
(išbėga).

Butėnas (grįšdamas atbulas atkištomis
priešakin rankomis):
Ji vėl man ant kelio! Tikras prakeikimas!
Leisk mane, nenoriu aš nieko girdėt!

Slanka (matomai pati sau):
Ir tenai ir šičia man tas pats likimas!
Tavęs, geras dieve, aš visur jieškojau,
Radus tave šičia, meldžiu pagailėt...

Butėnas (stebėdamasis):
Ką ji čia klajoja?.... Sumišus!...

Slanka:
Žinojau,
Kad tu esi šičia. Ar mųs nieks nemato?
Aš bijau Nasturto!... Ar nėra čia Krako?
Gal čia ir Butėnas? Jie visur mus seka!
Bėkiva į dangų, čia Perkunas šneka:
Pyksta, kad tu, dieve, mane jam išplėšiai!

Butėnas (jausmingai):
Nusiramink tamista, męs ne tavo priešai,
Tiktai tų, ką tave iš proto išvarė,
Tų, ką nelaimingais mus visus padarė!

Slanka:
Kas?... O, žinau jau: sako nujautimas.
Eik ir pasakyk jam, koks mano likimas;
Henris daug man laimės suteikt ketino,
Nešk jam šitą kryžių, pamatęs lai žino,
Kad ant šito kryžiaus męs rankas sudėję
Apreiškėm neliausim viens kitą mylėję,
O jis, kad užtikrint, jog mane išgelbės,
Man davė šį kryžių dėlto iš nelaimės
Jis mane vaduosiąs; tik eik jam praneškie...

Butėnas:
Ir širdį ir protą jam leidai išplėštie,
Ir dar juom tikiesi?

Slanka:
Niekas ištirt negali
Širdies geismo siekį? Žiurim į upelį,
Bet niekas nežinom, kokį ras sau kelią!
Tamsoj pastebėję vylingą šviešelę
Bėgam, nors ir butų prapultis po kojų!

Butėnas:
Kuomet siela šneka, sakome klajoja...
Likimas kai tyčia vėl mane bespėkį
Stato tik prieš tamsią ir bedugnę skradžią!
Kas nuskiria širdžiai apgaulingą siekį,
Kas blogiems troškimams sieloj duoda pradžią,
Ką kaltint, kam keršint už tą baisią skriaudą!
O nežinės erdmės! Oi, kaip širdį skauda!

Slanka:
Tu juk vienas jų, tu esi dangietis,
Ko tu eimannuoji? Tu ne arkonietis,
Tik iš Anapiliaus—matai kai įspėjau!

Butėnas:
Ji visai pamišus!

Slanka:
Prašiau motinėlės, kad nepažadėtų
Manęs jaunos seniui, bet mano išlietų
Ašarų nematė! Širdis nenutilo;
Slopinti troškimai krutinėj sukilo,
Kaip tik šiltas žvilgsnis palietė krutinę.
Bet sapnas, kai sapnas, nubudus pairo....
Liudnasis Butėnas matyt užvydėjo
Man to gražaus sapno; gindams tėvynę
Suardė man sapną! O aš jį mylėjau,
Man ir jo net gaila... Aš jam iš vainiko
Dienoje vestuvių gėles dovanojau,
Tik jis nedėkingas, be atjautos liko:
Išblaškė tą viską, apie ką svajojau,

Butėnas:
Kiek tiesos pasakė! O, aš nelaimingas!
Turiu eit jieškot ir maldaut nelabą,
Kad jis prie jos grįštų—visa siela dreba!

Slanka:
Jei Henris jau žuvo, pasakyk Butėnui,
Kad nors jis ateitų, nes man ilgu vienai.

Butėnas (sielvartaudamas):
Kur eit, kas daryt—man protas sumišo!

Krakas (įėjęs, graibosi po sienas jieškodamas):
Rodos, čia kabojo.... kas jį nukišo?
Taip ilgai kabojo, dulkėmis dulkėjo,
Belaukdamas kraujo įstabiai žibėjo,
O dabar kai reikia—pragaišo kai tyčia!

Butėnas:
Viešpatie, ko jieškai?!

Krakas (prieidamas artyn):
Ką aš girdžiu šičia?
Tai balsas Butėno!... E-e, apsirikimas!
Ten veidó skaistumas, čia skausmo arimas!

Butėnas:
Abu susilaukėm ne geriausio galo!
Ir tau, nelaimingas, galva tiek nubalo,
Kad jeigu ne balsas, sunku but pažint!

Krakas:
Matomai likimas norėjo išmėgint
Ir širdį, ir protą! Skaudus prityrimas
Užgrudina sielą—tau nėr ko liudėt.
Apvalei Arkoną ir turi pradėt
Dabar ją valdyt. Tu vertas vainiko....

Butėnas:
O, mano svajonių, vilčių ir siekimų
Rupesnių ir vargo, kovų ir troškimų
Nuopelnus tikriausiu tik šis durklas liko!

Krakas:
Atiduok man jį! Aš jo reikalauju!

Butėnas:
Kam dar viltis spindi, tąsai savo krauju
Jį plaut neprivalo, o man viskas dingo!
(žiurėdamas per langą):
Žiurėk, ten nuo laužo ant žirgo liepsingo
Buryj vaidelučių Grasminė išjoja!...

Krakas (praeidamas prie lango ir
stebėdamasis):
Žinyčia dega!... O baisi skerdynė!
Net už valandėlę gyvybės kovoja
Nelaimingi žmonės... Leisk man nusismeigt,
Kad nematyčiau kaip miršta tėvynė!

Butėnas:
Paskutinį džiaugsmą tau dar gali suteikt
Ta, kurios jieškojai...

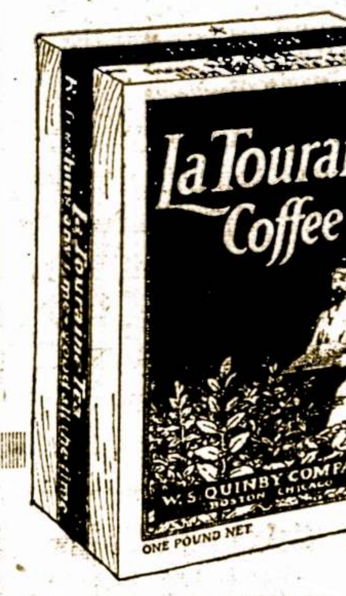

45c PER LB.

Jųs privalote gaut
Geriausią
Kavą.

Rasit ant groserninko lentynų—prašykit!

W. S. Quinby Company, 291 Atlantic Ave., Boston, Mass.

PUSMETINIS SUVAŽIAVIMAS LA TOURAINE DARBININKŲ.

W. S. Quinby Co. išdirbėjai La Touraine kavos ir arbatos, turėjo savo pusmetinį suvažiavimą La Touraine Bldg., Atlantic ave. ir India St., Boston, Mass., pėtnyčioj ir subatoj, gruod. 28 ir 29.

Suvažiavime kalbėjo J. A. Taylor, pardavėjų manažierius, W. S. Quinby, kompanijos prezidentas, A. G. Bourne, kasierius, E. J. Butler pirkėjas, W. F. Trefley, manažerius pardavėjams, W. E. Brown, viešbučių ir restoranų pardavėjų manažierius, H. L. Webber, R. S. Smith, W. M. Hoogdon, manažieriai, taipgi A. E. Greenleaf garsinimų viršininkas, ir Thos. Dreier, naminio organo redaktorius.

Buvo duodamos dovanos po $100 auksu, laimėtojams pardavimų kontesto, ir nutarta turėt kitą kontestą.

Subatos vakare buvo reguliariška šeimyniška vakarienė visiems darbininkams, kurią sekė vodevilius. Jame dalyvavo darbininkai, išpildydami šokius, dainas ir tt.

Po to sekė šokiai iki vėlumai, ir visi vienbalsiai nutarė, kad tai buvo puikiausiai — praleistas vakaras, kokio dar neturėję buvo.

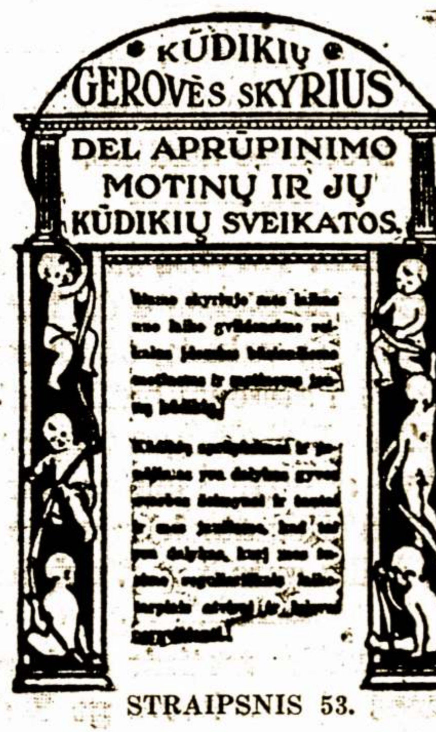

STRAIPSNIS 53.

Tinkamas suvirškinimas maisto svarbus.

Daugelis motinų su smagumu giriasi, kad jų vaikai "valgo viską". Šitos motinos nesupranta, kad vaiko viduriukai nėra ant tiek jau išsivystę, kad galėtų tinkamai virškinti bile ką. Pilvas ir virškinimo organai, kaip ir visi kiti organai ar muskulai, išsivysto laipsniškai iki pripranta prie valgio suaugusiųjų.

Joks maistas nėra naudingas jei nėra pilnai suvirškintas. Augantis vaikas gali suvalgyt valgį skirtą suaugusiam, o vienok negauti užtektinai sotumo, vien delto, kad jis tą maistą negali asimiliuoti. Svarbiausi dalis kudikių penėjimo yra tinkamas parinkimas valgių. Tokie valgiai kaip šutintos pupos, virti kopustai, keiksai, blynai ir kepti valgiai užganėdina suaugusius, bet netinka vaikams.

Pienas turi but duodamas jiems su kiekvienu valgiu, nes augantis vaikas tiek pat pieno reikalauja kiek kudikis. Parink pieną, kuris švarus ir sveikas. Eagle Brand Pienas ypatingai tinka vaikams delto, kad suteikia reikalingą sotumą augimui, ir prie to lengvai virškomas.

Borden's Eagle Pienas šiandien auklėja daugelį vaikų, kurių tėvai ir pratėviai buvo išauklėti Eagle Pienu '60 ir '70 metais. Kada pasvarstai, jog Borden's yra pienas vartotas per tris gentkartes, ir kurį kasdien vartoja vis daugiau ir daugiau žmonių, tai turi but tam priežastis. O priežastis ta, kad jis pasirodė saugus, tinkąs per tiek laiko, ir žmonės juos užsiganėdinę.

Nežiurint kur esi šitoje šalyje ar Kanadoje visur gausi Borden's Eagle Pieną šviežią ir sveiką veik kiekvienoje krautuvėje. Visais atžvilgiais tai vienatinis saugus pienas auklėti kudikius, kuomet motinos pieno nėra.

Kada prisieina jusų kudikius išauklėt į stiprius, sveikus vyrus bei moteris, niekas nėra taip svarbu pirmose dienose kaip maistas. Del tos priežasties žmonės senai metė bandinėję. Išmintingi žmonės nerizikuoja. Jei motinos pieno nėra, jie nesirupina, bet tuoj pradeda vartot Borden's Eagle Brand Pieną. Pasinaudok patyrimu milionų vaikų laike paskutinių trijų gentkarčių.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitė ir pasidėk ateičiai.

Tel. Park 2470

BEN. MENDELSOHN
Advokatas.
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybei. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerike, taip Europoj
390 Main st. Room 931-932
Worcester, Mass.

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyt skaityt ar dirbt, ateikite pas mus ir mes pritaikysime jumis akinius, kurie jumis pagelbės.
Pope Optical Co.,
397 Main St., Worcester, Mass.
(Viršui Moulton's krautuvės)

DR. TESSMER,
Dentistas.
306 Main St., Worcesteryje.
virš Iver Johnson krautuvės
OFISO VALANDOS:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 11 iki 12 valandai.
Tel. Park 8310

Antanas J. Milleris,
Lietuvis Advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-stalioriūs.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taip gi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane,, po numeriu—
15 Millbury Street,
Tel. Park 8177, Worcesteryj.

KJLA IŠGYDOMA
Su Stuarto Plapao Paduškaitė. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinų neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalius. Mes prisiųsime, ką sakome, atsiųsime jumis išmėginimui visai DYKAI.
Plapao Laboratories,
1059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Severos Gyduolės užlaiko šeimynos sveikatą.
Užkimimas
ir kosulys turi buti sustabdyti umai, kad prašalinti svarbus susikrovimus ligų. Imti
Severa's Cough Balsam
dėl atliuosavimo skreplių. Užlaikykite po ranka ypatingai žiemą.
Kaina 25 ir 50c.
Klauskite pas aptiekoriaus.
Severos Kalendorius 1924
metams yra priduotas visur aptiekoriams dovanai, arba rašyk tiesiog pas mus.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Ar kenčiate nuo vidurių nesmagumų ir nevirškinimo?
Žmonės tankiai mano, kad jie turi širdies liga arba appendicitis, iš priežasties skausmo, kuris ištikre paeina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jeigu nerit pasveikt.
PEPSINIC SELTZER
yra vienintėlė gyduolė, kuri palengvina nerviškumą, vidurių nesmagumus, ir numažina vėmimą laike nėštumo. Neturi jokių vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoj.
Pepsinic Seltzer Co.,

PAIN-EXPELLERIS
JUMS PAGELBES!
Kuomet šaukiamasi Pain-Expellerio pagalbos, Skausmas greitai apgalima ir nesmagumai —pranyksta. Su pirmu žnyptelėjimu reumatiško skausmo, nervus kratančios neuralgijos, kankinančio ir riečiančio į kruvą strėnų dieglio, tuojaus nusipirkite šito galingo ir patikėtino šeimyninio linimento ir juomi ištrinkite skaudamas vietas. Tikrasis Pain-Expelleris turi musų INKARO vaisbaženklį. Visi kiti yra pamėgdžiojimais. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš

F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

Gydytojas sakė jo nervai buvo suirę.
Papasakoja, kaip jis pats išsigydė namie.
Ponas Arthur. H. Rosenthal iš Roseland, Wis., sako: "Rašau jums šitą laišką, norėdamas pranešt apie dideles sekmes, kurias apturėjau iš Nuga-Tone'o vartojimo. Mano vietinis gydytojas sakė aš turįs nervų suirimą ir liepė man paliaut dirbus. Tą padaryt nebuvo galima ir aš laikiausi darbo kas sykis vis eidamas silpnyn. Naktimis negalėjau miegot ir jaučiaus labai pavargęs. Visuomet svėriau mažiau negu reikia. Paėmęs penkis Nuga-Tone'o tabletus aš stebėtinai pasilsėjau nakčia ir išvartojęs dvi bonkeles aš esu išsigydęs nuo šito nervų suirimo". Nuga-Tone yra gausus fosforu, kuris numalšina, maitina ir stiprina silpną, šuirusią, nesveiką nervų sistemą. Pamėgink ji pats ir įsitikink. Vienam pilnam mėn. gydytis tik $1.00. Nuga-Tone'ą pardavinėja visi geresnieji aptiekininkai pozitingai garantuodami, kad suteikus pilną patenkinimą, arba pinigai bus sugrąžinti (garantiją rasi prie kiekvienos bonkelės), arba tiesiog pasiųs apmokėtu paštu National Laboratory, 1038 So. Wabash Ave., Chicago, Ill., pasiuntus jiems $1.00.

VIETOS ŽINIOS.

Pasekmingas koncerta. Kaip jau pirmiau garsinta, praėjusioje nedėlioje atsibuvo Aušrelės koncertas, suruoštas paminėjimui penkių metų Aušrelės gyvenimo ir jos veikimo dailos kryptyje (aną savaitę pas mus įvyko klaida, nes buvo pasakyta, kad koncertas bus paminėjimui Aušrelės sukaktuvių 10 metų kulturiškojo darbo, bet ta klaida ne vien pas mus įvyko; vakarinis angliškas laikraštis "Worcester Eveninig Post" minėdamas prisiartinantį koncertą pasakė, kad tai bus koncertas paminėjimui Aušrelės 15 metų gyvavimo). Koncerto programas susidėjo iš 21, muzikališkos ir dainavimo dalių, ir vienos prakalbos, kurią pasakė advokatė Šalnienė. Koncertas buvo suruoštas gana rupestingai, darbštumu pono J. Dirvelio, ir visais atžvilgiais pavyko labai pasekmingai (platesnis koncerto aprašymas musų reporterio, tilps kitos savaitės laidoje). Publikos, nežiurint, kad tos dienos vakare ištiko sniego dargana, prisirinko pilnutė salė, galėjo but penki šimtai, neskaitant apie pusantros kapos vaikų. Tai vienas iš pasekmingiausių koncertų, kokius Aušrelė kada turėjo.

Toj pačioj dienoj, keliomis valandomis anksčiau, Lietuvių salėje atsibuvo kitas koncertas, suruoštas Lietuvių moterių prog. sąjungos. Dainuot buvo pakviestos, kiek iš apskelbimo matėsi, nežinia su kokiu tikslu, tik vienos airės (McCoyn, Casey, Donnelly, Johnson), ko ikišiol lietuvių koncertuose nebudavo. Pasekmės, kiek girdėjome, buvo nevertos rengimo, nes publikos susirinko visai nežymus skaitlius.

Aktorių žiniai. Visi aktoriai, kurie pasiėmė roles veikalo "Švarkas ir milinė", privalo visi susirinkt repeticijon seredos vakare, Sausio 9 dienoj, 7:00 vakaro į Aušrelės kambarius. Ikišiol visi aktoriai ir repeticijos buvo suflerio priežiuroje, gi nuo čia paminėtos repeticijos viskas pereis režišieriaus kontrolėn ir nuo čia bus lavinamasi gestikos ir kitų dalykų, reikalaujamų scenoje. Užtai visi yra kviečiami susirinkt punktuališkai. Prie to kviečiama liuosnoriai atsilankyt abiejų lyčių jaunimui, kad prisidėjus prie rolių dapildymo. Visi noriai bus priimti.

Rengimo komisija.

Vasario šešiolikta. Worcesterio lietuviai jau rupinasi surengimu iškilmių ateinančiai Vasario 16 dienai, kad paminėjus Lietuvos Nepriklausomybės dieną. W.L.D. Taryba užkvietė Federaciją bendrai tą dieną apvaikščiot, pastatydama išlygas: Kad iškilmės atsibutų mieste, kad tos dienos iždininkas butų po užstatu; kad visos surinktos tą dieną aukos butų skiriamos Vilniaus atvadavimui; kad to vakaro kalbėtojai butų iš abiejų pusių; kad aukos butų siunčiamos komisijos susidedančios iš abiejų pusių—kad Federacija į tai atsakytu penkių dienų bėgyje. Federacija Tarybai atsakė raštu, paduodama šiokias išlygas: Rengt iškilmes bendrai; kad visos surinktos aukos butų perduodamos Lietuvos atstovybei, pavedant Lietuvos valstybės reikalams, kokiems valstybė nužiuri reikalą; kad tos dienos iždininkas butų iš Federacijos pusės; kad vakaro programo vedėjas butų Federacijos pusės žmogus — atsakymo reikalauja vienos dienos bėgyje. Kaip bus toliau sutarta, nežinia.

Paveikslai su prakalba. Kalėdų dienos vakare, Lietuvių salėje p. M. Paltanavičius, leidėjas "Amerikos Lietuvio" rodė pagerintus krutančius paveikslus, kuriuos jis surinko laike savo vakacijos Lietuvoj, praėjusioj vasaroj. Prie paveikslų buvo ir prakalba, kurią pasakė A. B. Stankevičius, tuomkart čia apsistojęs su "Vienybės" reikalais. Kaip paveikslai taip ir prakalba susirinkusiems labai patiko. Dėl šventės svarumo, kuomet kaipo kalėdose, žmonės yra pratę daug svečiuotis, publikos pasižiurėt paveikslų ir pasiklausyt prakalbos, susirinko nedaug.

Metinis susirinkimas. Ateinančioje nedėlioje, Lietuvių salės apatiniuose kambariuose įvyksta metinis susirinkimas S.L.A. 57 kuopos, 2:00 valandą vidurdienio. Visi nariai, be išėmimo, privalo šin susirinkiman susirinkt, nes bus išduoti visi valdybos ir komisijų metinio veikimo raportai ir įleidimas naujų valdybos narių. Nariams šis susirinkimas yra svarbus tuom, kad jame bus parodyta visas kuopos turtas ir vaisiai visų darbų, koki likosi nuveikti pereitais metais. Visi atsilankykite.

P. A. Dėdynas, pirm.

Šilčiausia diena Gruodžio mėnesyje buvo Worcesteryje tai praėjusioj pėtnyčioje, Gruodžio 21. Vidurmiestyje, prie Main ir Pearl gatvių 11 val. vidurdienio termometras rodė 63 laipsnius augščiau O. Tokia šilta diena čia buvo Gruodžio mėnesyje, prieš 55 metus, t.y., 1868 m.

Nepaprastas teatras. Nedėlioje, Sausio 6 dieną, 7:30 vakare Lietuvių salėje scenoj bus atvaidinta gražus ir nepaprastai įdomus veikalas "Svetimas Dievas", kurį vaidins geriausi lošėjai Worcesteryje, todėl kas atsilankys šio veikalo pasižiurėt, kiekvienas bus užganėdintas. Bus ir muzikališkų dalių.

Reporteris.

Tai biskį senis. H. W. Sawyers iš Fitchburgo, susilaukęs 77 metų amžiaus, gali pasigirt pragyvenęs penkias pačias, kurios visos natūrališkai mirė. Bet tuomi jis nepasiganėdina ir veda dar šeštą, iš Worcesterio našlę Dennison, turinčią 60 metų amžiaus. Tai biskį senis.

Teisėjas Williams A. Burns suteikė Kaziui Baliukoniui perskyrą nuo jo pačios Kazimieros, kuri dabar yra Lietuvoj. Baliukonis sako, kad ji jį apleido gyvenant Blaire, Ohio Balandžio 10 d. 1915 m. Jo bylą teisme vedė advokatas. Benjaminas Mendelson, turįs savo kantorą Slater Bldg. 931 kambaryje.

Areštavo lietuvį. Policistas Colin, eidamas su detektivais Anderson ir Pineo, Trumbull gatve, pro Royal Piano Co. krautuvę, patėmijo prie užpakalinio lango stovint kopėčias, kas pasirodė jiems nepaprastu apsireiškimu, todėl išsiėmę krautuvės raktą atsirakino duris ir įėję vidun atrado kampe pasislėpusį Joną Adomonį, 15 metų vaikiną, gyv. po No. 170½ prie Washington gatvės. Jis tapo areštuotas už įsilaužimą ir bus teisiamas kaipo kriminalistas.

Nuėjo į svečius ir pasigėrė. Anelė Žemaitukė, 13 metų mergaitė, gyv. prie savo tėvų po No. 27 Lodi gatvės, nuėjo pas savo draugę kaimynę, į svečius o kad iš suaugusių nieko namie nerado, tai prisižaidę kiek išmanė, padarė kratą įnamio kambaryje. Išvartę viską, atsidarė skrynelę, kurioje radę bonką "šnapso" ėmė vaišintis. Po vaišių Žemaitukė keliavo namo, bet neparkeliavo, nes policistas rado ją pusiaukelėje gulinčią snieguose, ir tik ambulencu nugabenus ligonbutin ir daktarui ją atgaivinus, ji papasakojo kas svečiuose atsitiko.

W.L.D. Tarybos susirinkimas įvyks Sausio 4 d., 1924, 8 valanda vakare, 96 Green st. Visi atstovai butinai ateikite. Yra daug naujų dalykų aptart. Gautas nuo Federacijos atsakymas, kuris reiks aptart. **Valdyba.**

Aušrelės metinis susirinkimas įvyks ketverge 3 d. Sausio, 7:45 val. vakare savam kambaryj. Visi nariai ateikite, nes bus rinkimas naujos valdybos. **Sekr.**

PARSIDUODA

PARSIDUODA PULRUIMIS: penki geri stalai ir keturios alejos, stovi geroje vietoje, parsiduoda labai pigiai, norinti pirkti, kreipkitės pas WILLIAM JANKOWSKI, 39 Ellsworth St., Worcester, Mass.

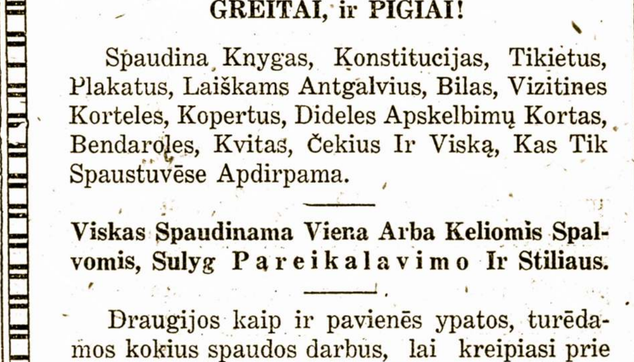

Trumpiausis kelias į visas dalis LIETUVOS
Išplaukimai kas savaitę musų laivuose de luxe: Resolute, Reliance, Albert Ballin, Deutschland.
su I, II, ir III kliasos pasažierais ir laivai: "Mount Clay," Cleveland, Hansa, Thuringia, ir Westphalia, su II ir III kliasa. Mandagus, geras patarnavimas, puikus valgis, geros aplinkybės.
UNITED AMERICAN LINES,
Julius Rottenberg, Inc.,
260 Hanover St., Boston, Mass.
arba kiti įgalioti agentai.

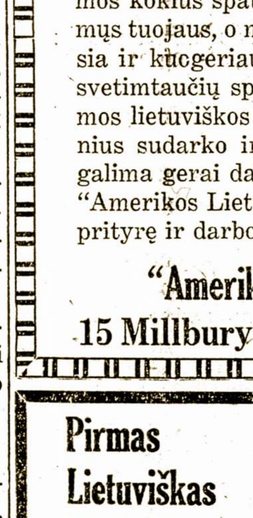

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ į LIETUVA PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu Lietuviai važiuodami į PILIAVĄ aplenkia lenkų juostą (karidoriu)
VISA TREČIA KLESA PADALINTA Į KAMBARIUS ANT 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių LOVŲ.

S.S. ESTONIA ——— Sausio 16-tą
S.S. LITUANIA ——— Vasario 8-tą

Trečios Klesos Kainos į:
HAMBURGĄ $103.50 — PILIAVĄ $106.50
—LIEPOJŲ IR KLAIPĖDĄ $107.00
Dėl laivakorčių ir žinių kreipkitės prie savo agentų.

"AMERIKOS LIETUVIO" SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS, GREITAI, ir PIGIAI!

Spaudina Knygas, Konstitucijas, Tikietus, Plakatus, Laiškams Antgalvius, Bilas, Vizitines Korteles, Kopertus, Dideles Apskelbimų Kortas, Bendarolės, Kvitas, Čekius Ir Viską, Kas Tik Spaustuvėse Apdirpama.

Viskas Spaudinama Viena Arba Keliomis Spalvomis, Sulyg Pareikalavimo Ir Stiliaus.

Draugijos kaip ir pavienės ypatos, turėdamos kokius spaudos darbus, lai kreipiasi prie mųs tuojaus, o męs darbą atliksime kuogreičiausia ir kuogeriausia. Kam reikia duot darbus svetimtaučių spaustuvėms, kurios ne suprasdamos lietuviškos kalbos, vardus, žodžius ir sakinius sudarko ir darbą atlieka klaidingai, kad galima gerai darbus padaryt lietuviškoje "Amerikos Lietuvio" spaustuvėje, kurioje dirba prityrę ir darbo tehniką pažįstanti darbininkai.

"Amerikos Lietuvio" Admin.,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms.
Kreipkitės šiuo adresu:
MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

"AMERIKOS LIETUVIO" SPAUSTUVĖJE
Atlieka Visokius Spaudos Darbus !!!

JUSŲ UŽTIKRINTA APTIEKA

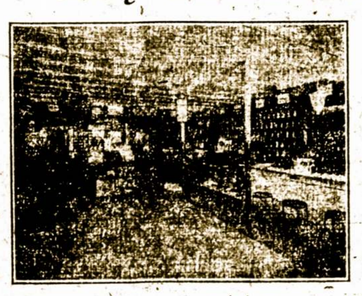

Linki Visiems Linksmų ir Laimingų Naujų Metų!

Nepraeikit——Užeikit
H. H. O'ROURKE'S
PHARMACY.
360 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.
Priešais Ward gatvę

□ Žemos kainos. ○ Abelnas apskritas patarnavimas.

Apšvieskite savo gimines Lietuvoje, užrašydami jiems

"Lietuvos Ukininką"
savaitinį laikraštį, kuris kainuoja:
LIETUVOJE metams, tiktai $1.80
AMERIKOJE metams—— $3.00

"Lietuvos Žinios"
Politikos, mokslo, visuomenės ir literaturos dienraštis.
LIETUVOJE metams —— $6.00
Pusei metų—— $3.00
AMERIKOJE metams —— $8.00
Pusei metų—— $4.00
Pamatymui numeris po 5 centus stampomis. Pinigus ir adresus siųskite šiuomi adresu:

P. Mikolainis, Agency,
188—190 SANDS STREET,
BROOKLYN, N. Y.

ŽODYNĖLIS
GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ.
Turėdamas kišenėnį žodynėlį, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį būdą, bo kito pagelbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyt. Kaina tik 60c. Galima gauti pas M. PALTANAVIČIA
15 Millbury St. Worcester, Mass.

NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS
Juozas J. Dirsa
Geriausiai patarnaujų už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jųs draugą ar giminę, kreipkitės prie manęs.
Nuo rugpiučio 1, J. DIRSA perkrausto ofisą į naują vietą, po numeriu:—
13 ELLSWORTH STR.
Tel. Cedar 4953.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKĄ,
316 Main Street
Turtas — $22,500,000
Idėjimai sina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.
BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 8 popiet.
Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet.
Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

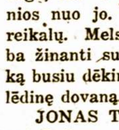

J. L. Pašakarnis
Lietuvis optometristas ir akinių pritaikintojas.
447 BROADWAY,
So. Boston, Mass.

Suite 71. Tel. Park 7636.
Dr. Ruth F. Bernot,
Lietuvė Dentistė.
Central Exchange Bldg.
311 Main St., Worcesteryj.

APTIEKA
Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia.
Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rųšies.
Budamas 6-šius mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenau daug naudingu vaistų iš Lietuvos ir kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų.
Norėdami sučėdyt pinigus ir sveikatą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisiųsime reikalingus vaistus per ekspresą.
A. Budrevičius,
Previzorius.
122 Millbury st., Worcester, Mass.

PAJIEŠKOJIMAI:
PAJIEŠKAU brolio Ignaco Taparausko, 38 metų amžiaus, amate kriaučius, tarnavęs Rusijos kariuomenėje, mieste Smolensk. Išvažiavo iš Grinkiškės miestelio 1914 m. į Chicago, Ill. 9 metai, kaip neturiu žinios nuo jo. Turiu daug svarbių reikalų. Melsiu paties atsišaukt, arba žinanti suteikit jo antrašą, už ką busiu dėkingas arba suteiksiu kalėdinę dovaną.
JONAS TAPARAUCKAS,
1380 Bellows st., Akron, Ohio.
(50—1)

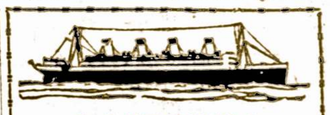

Į LIETUVĄ

Pirkite laivakortes jusų giminėms Lietuvoje. Kompanijos raštinė Kaune, kuogeriausia prižiurėt visus keleivius.

WHITE STAR LINE
N.Y.—Cherbourg — Southampton.
Išplaukimai kas subatą. Milžinai laivai Majestic, Olympic. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus.

AMERICAN LINE | Joint
WHITE STAR LINE | Service
Plymouth — Southampton — Cherbourg — Hamburg.
Reguliariški išplaukimai. Puikus, dideli, greiti laivai. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus.

RED STAR LINE
N. Y.—Plymouth — Cherbourg — Antwerp.
Tankus išplaukimai. Mėgiamas kelias. Nauji laivai Belgenland, Zeeland, ir Gothland (Šita kliasa).
Visos uždarytos, privatiškos kajutos. Geras valgis ir visi patarnavimai. Kreipkitės prie vietinių agentų, ar į

Passenger Department,
84 State St., Boston, Mass.

HOLLAND AMERICA LINE
Trumpas ir tiesus kelias, per Rotterdam, į ir iš visų dalių LIETUVOS
Savaitiniai išplaukimai. Neprilyginami parankumai.
Mes suteikiam pagelbą gavime reikalingų dokumentų (affidavitų). Musų atstovai prižiuri viską smulkmeniškai, ir keleivai yra prižiuriami iš pat vietos į vietą. Pareikalavus prisiunčiam kainų ir išplaukimų surašą.
Del užsakymų ir informacijų, rašykit vietiniam agentui, arba į
Holland-American Line,
89 State St., Boston, Mass.

CUNARD
Ar manot atsiimt gimines į Ameriką?
2629 Lietuviai atvažiuos į čia ši metą.
Leisk musų raštinei Kaune pagelbėt Jusų giminėms išgaut pasportus ir vizas ir tinkamai juos prirengt į kelionę.
Nereikia laukt del vietos, turintiems Cunard linijos laivakortes. Cunard laivas išplaukia iš Europos kas kelintą dieną. Cunard laivakortės yra geros kelionei ant AQUITANIA, BERENGARIA ir MAURETANIA, greičiausiu jurių kelionė tarp Lietuvos ir Amerikos.
Del smulkesnių informacijų, maloněkite susižinot su musų vietiniu agentu arba musų raštinėje.
CUNARD LINE,
126 State St.,
BOSTON,
Mass.

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA ĮVAIRIŲ KNYGŲ.

"111" CIGARETAI

10¢ JIE YRA GERI!

"Skrom," P. Lipnevičiaus išrasta gyduolė dar esant jam Lietuvoje.

NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai žmogui įkirėja, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokit! Gyduolės "Skrom" yra pagydę daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiką sutaupino. Šimtai žmonių pasigelbėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums prisiųsime del persitikrinimo. Jeigu jus sergate reumatizma, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes prisiųsime šių stebuklingų gyduolių. Nelauk ir nekentėk be reikalo. Bonkutė "Skrom" 1 dol., su prisiuntimu $1.25.

M. Paltanavičia,
15 Millbury st., Worcester, Mass.